

๖๗8 1
๑๑44 ๓
๑ 2

สภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา
สาขาศึกษาศาสตร์ ในทัศนะของนิสิต

ปริญญานิพนธ์
ของ

ผดุง พรหมมูล

๒๕๖ ก.ย. ๒๕๖๕

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท ๒๓ พระโขนง กรุงเทพฯ ๑๑ โทร ๓๙๒๑๕๗๕, ๓๙๑๕๐๕๘

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา

สาขาศึกษาศาสตร์ ในทัศนะของนิสิต

บทคัดย่อ

ของ

ผดุง พรหมมูล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

การศึกษานี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ ในด้านหลักสูตร การสอนของอาจารย์ การบริการทาง วิชาการ และความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนิสิตระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ ๑ และปีที่ ๒ ที่ศึกษา ทางด้านการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๓ จำนวน ๗๘๔ คน เครื่องมือที่ ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ปรับปรุงมาจากแบบสำรวจจำแนกสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัย (The College and University Environment Scales หรือ CUES) และชุดแบบสำรวจกิจกรรมในสถาบันอุดมศึกษา (The Inventory of College Activities หรือ ICA) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย และทดสอบด้วย t-test ซึ่งปรากฏ ผลดังนี้

นิสิตแต่ละมหาวิทยาลัยมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง นิสิตชายและนิสิตหญิงแต่ละมหาวิทยาลัยมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน

นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

นิสิตชั้นปีที่ ๑ และปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน ส่วนนิสิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

นิสิตที่เป็นโสดและนิสิตที่แต่งงาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน ส่วนนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

THE ACADEMIC ENVIRONMENT OF GRADUATE EDUCATION AS PERCEIVED
BY THE GRADUATE STUDENTS IN EDUCATION

AN ABSTRACT

BY

PADUNG PROMMOON

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
February, 1982

The main purpose of this study was to investigate the academic environment of graduate education as perceived by the graduate students in education. The seven hundred and eighty nine samples used in this study were selected at random from the first and second year graduate students studying in the first semester of 1980 academic year at Srinakharinwirot, Kasetsart, Silapakorn and Chulalongkorn University.

The College and University Environment Scales (CUES) and the Inventory of College Activities (ICA) were adapted as tools for collecting data. The arithmetic means and t-test were used to analyze the data. The findings could be summarized as follow :

Graduate students of Srinakharinwirot, Kasetsart, Silapakorn and Chulalongkorn University had the perceptions on the academic environment within their University in moderate level.

Graduate students of different sexes of each university had no difference perceptions on the academic environment.

Graduate students of different ages of Srinakharinwirot, Silapakorn and Chulalongkorn University had different perceptions on academic environment significantly at .01 level, but no significant difference was found of Kasetsart University.

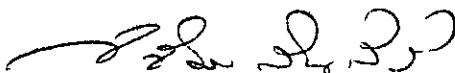
The first and second year graduate students of Silapakorn, Kasetsart and Chulalongkorn University showed no different perceptions on the academic environment, but graduate students of Srinakharinwirot did significantly at .01 level.

Single and married graduate students of Kasetsart, Silapakorn and Chulalongkorn University had no different perceptions on the academic environment, but graduate students of Srinakharinwirot did significantly at .01 level.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

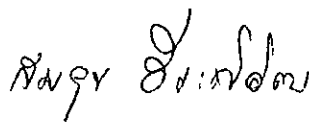
คณะกรรมการสอบ

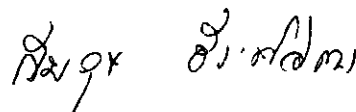

ประธาน

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร สิ้นศิริ)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร สิ้นศิริ)

กรรมการ

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สมสุข ชีระพิจิตร)

(อาจารย์ ดร.สมสุข ชีระพิจิตร)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร วรุตบางกูร)

ประกาศคุณูปการ

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ลินสิริ ดร.สมสุข ศีระพิจิตร
ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์เสมอมา และขอขอบคุณทุกท่านที่มี
ส่วนช่วยให้ปริญญาณัฒนฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

ผดุง พรมมุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑ บทนำ	๑
ภูมิหลัง	๑
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	๓
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	๓
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	๓
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	๔
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	๖
๒ เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
๓ วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	๑๖
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๑๖
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๑๗
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๘
การจัดกระทำกับข้อมูล	๑๘
การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	๑๘
๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๑
ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล	๒๑
การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ ๑	๓๓
การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ ๒	๓๔
การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ ๓	๔๐
๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๔๔
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	๔๔

บทที่	หน้า
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	๕๔
สรุปผลการค้นคว้าตอนที่ ๑	๕๕
สรุปผลการค้นคว้าตอนที่ ๒	๕๗
สรุปผลการค้นคว้าตอนที่ ๓	๕๙
อภิปรายผล	๖๑
ข้อเสนอแนะ	๖๗
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย	๖๙
บรรณานุกรม	๗๐
ภาคผนวก	๗๔

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
๑	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถาบัน	๑๖
๒	ทักษะของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตร	๒๓
๓	ทักษะของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการสอน ของอาจารย์	๒๕
๔	ทักษะของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการ บริการทางวิชาการ	๒๘
๕	ทักษะของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้าน ความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต	๓๒
๖	เปรียบเทียบทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการ จำแนกตามเพศ	๓๔
๗	เปรียบเทียบทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการ จำแนกตามอายุ	๓๕
๘	เปรียบเทียบทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการ จำแนกตามระดับชั้น	๓๖
๙	เปรียบเทียบทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการ จำแนกตามสถานภาพสมรส	๓๗
๑๐	เปรียบเทียบทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการ จำแนกตามเพศ	๓๘
๑๑	เปรียบเทียบทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการ จำแนกตามอายุ	๓๙
๑๒	เปรียบเทียบทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการ จำแนกตามระดับชั้น	๔๐

๑๓	เปรียบเทียบทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามสถานภาพสมรส	๔๑
๑๔	เปรียบเทียบทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามเพศ	๔๒
๑๕	เปรียบเทียบทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามอายุ	๔๓
๑๖	เปรียบเทียบทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามระดับชั้น	๔๔
๑๗	เปรียบเทียบทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามสถานภาพสมรส	๔๕
๑๘	เปรียบเทียบทักษะของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามเพศ	๔๖
๑๙	เปรียบเทียบทักษะของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามอายุ	๔๗
๒๐	เปรียบเทียบทักษะของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามระดับชั้น	๔๘
๒๑	เปรียบเทียบทักษะของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามสถานภาพสมรส	๔๙
๒๒	ความคิดเห็นของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์	๕๐

ภูมิหลัง

(๑) การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี ได้แก่การศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก ในการสัมมนาของสมาคม
สถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษาแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้เสนอศัพท์เรียกการศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษาว่า "การศึกษาระดับที่สี่" (quaternary education) (กานดา
ณ กลาง ๒๕๒๑ : ๒) โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา
การค้นคว้าวิจัย การยกระดับวิชาชีพ และเพื่อสร้างผู้นำทางวิชาการ โดยเฉพาะการศึกษาใน
ลักษณะการค้นคว้าวิจัยนั้น เป็นคุณลักษณะอันสำคัญของการศึกษาระดับนี้ (วิจิตร ศรีสอ้าน
๒๕๒๒ : ๑๕ - ๓๐)

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยหลายแห่งได้เปิดสอนถึงระดับบัณฑิตศึกษา และมหาวิทยาลัยอีก
หลาย ๆ แห่ง มีแนวโน้มจะเปิดสอนในระดับนี้เพิ่มขึ้น การที่มหาวิทยาลัยขยายการศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษาอย่างกว้างขวางเช่นนี้ ก็เพื่อมุ่งพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งเป็น
ภารกิจประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพราะเมื่อมีบัณฑิตศึกษา หรือมีโครงการศึกษาใน
ระดับปริญญาโท ปริญญาเอกเพิ่มขึ้น เท่ากับ เป็นการส่งเสริมให้มีการวิจัยอย่างกว้างขวาง
(สถิตย์ นิยมญาติ ๒๕๒๒ : ๒๔๓) นอกจากนี้ยังเป็นการสนองความต้องการกำลังคนใน
ระดับสูงสำหรับเป็นผู้นำในการพัฒนาประเทศอีกด้วย (ประภาศน์ อวยชัย ๒๕๒๒ : ๔ - ๕)
จึงกล่าวได้ว่าการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีบทบาทและความสำคัญมากเท่า ๆ กับการศึกษาระดับอื่น
นั่นเอง

เมื่อบทบาทและความสำคัญของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีมากเช่นนี้ มหาวิทยาลัยจึง
ควรจะพิจารณาถึงการจัดการศึกษาในระดับนี้ว่า ได้สนองต่อจุดมุ่งหมายของบัณฑิตศึกษาหรือไม่
เพียงไร ตามหลักปรัชญาการศึกษา การศึกษาระดับนี้ไม่ควรเน้นในด้านการถ่ายทอดวิชาการ
แต่เพียงอย่างเดียว แต่ควรเป็นการศึกษาที่เสริมสร้างพลกำลังทางด้านความคิด ตลอดจน

สร้างสำนึก ความรับผิดชอบให้กับตนเองและสังคม (กานดา ณ กลาง ๒๕๒๒ : ๔๑)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดอิสระ บรรยากาศทางวิชาการ และ ลักษณะนิสัยที่สนใจในการศึกษาหาความรู้ให้แก่นิสิตและอาจารย์ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก ๒๕๑๗ : ๑๐) สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมหาวิทยาลัยได้จัดสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้บัณฑิตพัฒนาศักยภาพ ทางด้านบุคลิกภาพ

สติปัญญา ตลอดจนการรู้จักป้องกันปัญหาอย่างเฉลียวฉลาด (วิจิตร ลีนลี้ ๒๕๒๑ : ๒)

ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการของบัณฑิตศึกษานั้น จึงนับว่ามีความสำคัญ แต่ปรากฏว่ามหาวิทยาลัยหลายแห่งยังไม่สามารถจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบริการทางวิชาการ ตลอดจนความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตได้เหมาะสมเท่าที่ควร ซึ่งเป็นการบั่นทอนความสนใจและความกระตือรือร้นของนิสิต (กานดา ณ กลาง ๒๕๒๒ : ๔๐) ทั้งนี้อาจเนื่องจากการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยยังขาดความพร้อมหลาย ๆ ด้าน เช่น อาจารย์ผู้สอน ตำรา และเอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนอุปกรณ์และเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการศึกษาระดับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดแคลนอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในการสอนแต่ละสาขาวิชา เป็นปัญหาที่มหาวิทยาลัยหลายแห่งประสบอยู่ (มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๒ : ๖๓ - ๑๐๗)

การจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ก็ประสบปัญหาเช่นเดียวกับการจัดบัณฑิตศึกษาสาขาอื่น ๆ เช่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาทางการศึกษามาเป็นเวลานาน ก็ประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ดังที่คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยได้กล่าวไว้ว่า "สภาพปัจจุบันที่เป็นความต้องการ และเป็นปัญหาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒก็คือ สภาพแวดล้อมทางวิชาการ" (กานดา ณ กลาง ๒๕๒๒ : ๔๐)

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมานี้ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาให้ทราบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ของแต่ละมหาวิทยาลัยมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับใด และ เมื่อเปรียบเทียบกับทัศนะของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัยในเรื่อง

เดียวกัน โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับชั้น และสถานภาพสมรส จะมีความแตกต่างหรือไม่เพียงใด

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

๑. เพื่อศึกษาทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ

๒. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับชั้น และสถานภาพสมรส

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้านี้ จะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการวางแผนพัฒนา และเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางวิชาการ และนอกจากนั้นอาจจะใช้เป็นแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ สำหรับมหาวิทยาลัยที่มีโครงการจะเปิดสอนระดับนี้ในโอกาสต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

๑. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่

นิสิตระดับปริญญาโทชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิชาเอกการประถมศึกษา การมัธยมศึกษา การอุดมศึกษา การบริหารการศึกษา การแนะแนว การวัดผลการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา บรรณารักษศาสตร์ จิตวิทยาพัฒนาการ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ และวิชาเอกพลศึกษา

นิสิตระดับปริญญาโทชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒ , สายศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ สาขาสอนสังคมศึกษา การสอนภาษาฝรั่งเศส การสอนภาษาอังกฤษ
การสอนคณิตศาสตร์ การสอนภาษาไทย และสาขาจิตวิทยาการศึกษาและแนะแนว

นิสิตระดับปริญญาโทชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง

นิสิตระดับปริญญาโทชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย สาขาวิชาวิจัยการศึกษา สถิติการศึกษามาตรกรรมและการประเมินผลการศึกษา
ประถมศึกษา การสอนภาษาไทย การสอนภาษาอังกฤษ การสอนสังคมศึกษา การศึกษา
คณิตศาสตร์ การศึกษาวิทยาศาสตร์ พลศึกษา บริหารการศึกษา นิเทศการศึกษาและพัฒนา
หลักสูตร จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว โสวัตศนศึกษา บริหารการพยาบาล และ
สาขาวิชาอุดมศึกษา

๒. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น

๒.๑ เพศ ได้แก่เพศชายและเพศหญิง

๒.๒ อายุ ได้แก่อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และอายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป

๒.๓ ระดับชั้น ได้แก่ชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒

๒.๔ สถานภาพสมรส ได้แก่โสดและแต่งงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่สภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์
ของแต่ละมหาวิทยาลัย

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ หมายถึงลักษณะสภาพการณ์ที่เข้ามามีต่อการศึกษาค้นคว้า
ของนิสิต เพื่อให้บรรลุจุดหมายของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สภาพแวดล้อมทางวิชาการใน
ที่นี้พิจารณา ๔ ด้านต่อไปนี้คือ

๑. ด้านหลักสูตร ได้แก่โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหารายวิชาในหลักสูตร และระเบียบการประเมินผล

๒. ด้านการสอนของอาจารย์ ได้แก่พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ เช่น การวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล

๓. ด้านการบริการทางวิชาการ ได้แก่การบริการทางวิชาการต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดให้แก่ผลิต เช่น การปฐมนิเทศ การลงทะเบียนวิชาเรียน บริการห้องสมุด การอภิปรายและสัมมนา การจัดนิทรรศการ การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับวิชาการ การประชาสัมพันธ์ การให้บริการเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือสำหรับใช้ในกิจกรรมทางวิชาการ

๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต ได้แก่การให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเรียนและการทำปริญญานิพนธ์ การเปิดโอกาสให้นิสิตร่วมปฏิบัติงานทางวิชาการ และสัมพันธ์ภาพระหว่างอาจารย์กับนิสิต

สาขาศึกษาศาสตร์ หมายถึงแผนการเรียนที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นสำหรับการศึกษาระดับมหาดบัณฑิต เพื่อรับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตในวิชาเอกต่าง ๆ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รับปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ในสาขาการสอนวิชาต่าง ๆ และสาขาจิตวิทยาการศึกษาและแนะแนว ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษา ผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง ณ มหาวิทยาลัยศิลปากร และรับปริญญาคหศาสตรมหาบัณฑิต ในสาขาวิชาต่าง ๆ ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิสิต หมายถึงนิสิตระดับปริญญาโทชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒ ที่ศึกษาทางด้านการศึกษา ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๓ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทัศนคติของนิสิต หมายถึงความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ ในด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านการบริการทางวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

๑. นิสิตชายและนิสิตหญิงของแต่ละมหาวิทยาลัยมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์แตกต่างกัน

๒. นิสิตของแต่ละมหาวิทยาลัยที่ศึกษาระดับชั้นต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์แตกต่างกัน

๓. นิสิตของแต่ละมหาวิทยาลัยที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์แตกต่างกัน

๔. นิสิตของแต่ละมหาวิทยาลัยที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์แตกต่างกัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

- ① มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันวิชาการระดับสูง มีภารกิจที่สำคัญคือ การสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม การที่จะดำเนินการให้บริการให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ได้นั้น จำเป็นจะต้องมีสภาพแวดล้อมอันเหมาะสมเป็นพื้นฐาน (ระวี ภาวิไล ๒๕๑๔ : ๑๒) ทั้งนี้เพราะสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีอิทธิพลต่อชีวิต ความเป็นอยู่และพัฒนาการทุกด้านของมวลสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตนักศึกษา (วิไลวรรณ พิชัยานุวัฒน์ และ สมหวัง พิชัยานุวัฒน์ ๒๕๑๔ : ๒๑) ชัดเจนเลย และ ทอนเนลลี (Sutterley and Donnelly. ๑๙๗๓ : ๑๔๗ - ๑๗๓) พบว่าสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ดังนั้นควรจัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เพื่อให้นิสิตประสบความสำเร็จทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับแมคเคลแลนด์ และ วินเทอร์ (McClelland and Winter. ๑๙๗๑) นักจิตวิทยาสังคมซึ่งมีความเห็นว่าการศึกษอาบรมจะสามารถเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้สูงขึ้นได้ ถ้าการศึกษานั้นอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า
- ② แบร์ด (Baird. ๑๙๗๔ : ๓๐๔) ได้รวบรวมเอกสารต่าง ๆ ซึ่งอธิบายถึงสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อนิสิตระดับวิทยาลัย แม้จะไม่มีทฤษฎีใดอธิบายได้ครบถ้วนในปัจจุบัน แต่แบร์ด ได้แสดงให้เห็นในเชิงทฤษฎีว่า สิ่งที่มีอิทธิพลโดยตรงได้แก่ที่พักอาศัย พ่อแม่ ภาระเบียบของสถานศึกษา และพฤติกรรมของผู้บริหาร เป็นต้น จึงเห็นได้ว่าการที่จะผลิตบัณฑิตให้ได้คุณภาพตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ จำเป็นอย่างยิ่งที่มหาวิทยาลัยควรคำนึงถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมทุก ๆ ด้าน เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการค้นคว้าของนิสิต (วิจิตรสินสิริ ม.ป.ป. : ๗) ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบัน จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญ ตลอดจนอิทธิพลของสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่มีต่อความสำเร็จในการเรียนของนิสิต และได้ให้ความสนใจในการศึกษาสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยเป็นพิเศษ (วิไลวรรณ พิชัยานุวัฒน์ และ สมหวัง พิชัยานุวัฒน์ ๒๕๑๔ : ๒๑)

✓
1
2

③ ในรอบยี่สิบปีที่ผ่านมา ได้มีการศึกษาค้นคว้าวิธีการ และสร้างเครื่องมือประเมินผลสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมาก ซึ่งวิธีการและเครื่องมือเหล่านั้น มีลักษณะแตกต่างกันออกไป ทั้งในแง่การนิยามสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย และลักษณะเครื่องมือดังเช่น ในปี ค.ศ. ๑๙๔๔ เพซ และ สเติร์น (Pace and Stern) ได้สร้างเครื่องมือที่เรียกว่า ดัชนีวัดคุณลักษณะของมหาวิทยาลัย (The College Characteristics Index หรือ CCI) โดยอาศัยความคิดเห็นพื้นฐานจากทฤษฎีความต้องการของคน และความกดดันจากสภาพแวดล้อมของเมอร์เรย์ (Murray. ๑๙๓๘) ประกอบกับทฤษฎีประเมินบุคลิกภาพของ สเติร์น สไตน์ และ บลูม (Stern, Stein and Bloom. ๑๙๔๖) ดัชนีวัดคุณลักษณะของมหาวิทยาลัยสร้างขึ้นบนความเชื่อที่ว่า สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยสามารถแยกประเภทออกไปในรูปของศักยภาพที่จะกระตุ้นเฉพาะความต้องการในแต่ละบุคลิกภาพ (วิลโลวธอร์น พิตียนูว์ธน์ และ สมหวัง พิตียนูว์ธน์ ๒๕๑๙ : ๒๑, ๒๓) และในปี ค.ศ. ๑๙๖๐ และปี ค.ศ. ๑๙๖๓ เพซ (Pace. ๑๙๖๙ : ๒๔ - ๒๕) ได้สร้างเครื่องมือวัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย (The College and University Environment Scales หรือ CUES) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ตัวประกอบและการวิเคราะห์ข้อทดสอบมิติที่สำคัญของเพซ พบว่ามีมิติที่สามารถจำแนกลักษณะมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ออกจากกันมีอยู่ ๕ มิติ คือ

๑. การนำความรู้จากการศึกษาไปปฏิบัติได้ (Practicality) หมายถึง การนำความรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ของแต่ละบุคคล และผลประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่

๒. การมีความสัมพันธ์กับชุมชน (Community) หมายถึงการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของชุมชนและสังคม

๓. การรู้จักคิด (Awareness) หมายถึง การแสดงออกมาในทางที่เข้าใจ และมีความคิดสร้างสรรค์ ตระหนักและสำนึกในหน้าที่ของตนเอง

๔. ความมีระเบียบแบบแผน (Propriety) หมายถึง ความสุภาพและการใช้ดุลยพินิจไตร่ตรองให้รอบคอบ ความระมัดระวังและการใช้สามัญสำนึก

๕. ความเป็นนักวิชาการ (Scholarship) หมายถึง ความคิดอันเป็นอุดมการณ์ และการเป็นผู้แสวงหาความรู้อยู่เสมอ

(๔) ✓ ในปี ค.ศ. ๑๙๖๕ แอสติน (Astin. ๑๙๖๔ : ๙ - ๑๔) ได้สร้างแบบสำรวจ กิจกรรมของมหาวิทยาลัย (The Inventory of College Activities หรือ ICA) เพื่อหาสิ่งเร้าเชิงสภาพแวดล้อม โดย แอสติน ได้ให้คำนิยามว่า สิ่งเร้าเชิงสภาพแวดล้อม หมายถึง พฤติกรรม เหตุการณ์ หรือคุณลักษณะใด ๆ ของสถาบันที่สังเกตเห็นได้ อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการรับรู้ ด้านประสาธน์สัมผัสของมวลสมาชิกในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะนิสิต และสภาพที่เป็นอยู่ หรือสามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกตอิสระ

✗ ~~การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย หรือสถาบันระดับอุดมศึกษาในต่างประเทศมีผู้สนใจทำการศึกษาไว้มาก โดยศึกษาสภาพแวดล้อมในลักษณะต่าง ๆ กัน รวมทั้งการศึกษาสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้วย สำหรับในประเทศไทยยังมิได้มีผู้สนใจศึกษาน้อยมาก~~

✗ ~~อรรถพ. คุณพันธ์ (อรรถพ. คุณพันธ์ ๒๕๑๑ : ๒๓ - ๒๔) ได้ทำการศึกษาเพื่อสร้างแบบสำรวจ จำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย โดยให้แบบสำรวจที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงตามทฤษฎีเฉพาะ (Construct Validity) ความตรงตามเนื้อเรื่อง (Content Validity) และมีความเที่ยง (Reliability) อยู่ในเกณฑ์สูง สำหรับเป็นเครื่องมือมาตรฐานในการประเมินผลสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยไทย แบบสำรวจที่สร้างขึ้นนี้ ผู้วิจัยได้อาศัยกฎเกณฑ์การสร้างตามแบบมาตรฐานวัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย (CUES) และแบบสำรวจกิจกรรมของมหาวิทยาลัย (ICA) โดยผู้วิจัยตั้งทฤษฎีเฉพาะขึ้น ๕ ทฤษฎีคือ~~

ทฤษฎีเฉพาะที่ ๑ มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดีก็ต่อเมื่อนิสิตที่เป็นมวลสมาชิกในมหาวิทยาลัยนั้นมีความรู้สึกพึงพอใจในมหาวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่ กล่าวคือนิสิตมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นนิสิตของมหาวิทยาลัยนั้น ซึ่งเป็นการมีศรัทธาหรือทัศนคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่

ทฤษฎีเฉพาะที่ ๒ บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งในการที่จะเชื่ออันช่วยให้นิสิตประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด ถ้าบรรยากาศในการเรียนการสอนดีมีประสิทธิภาพ ก็ย่อมทำให้นิสิตเกิดการเรียนรู้ เป็นบัณฑิตที่ทรงไว้ซึ่งความรู้ความสามารถ และมีคุณธรรมตามความมุ่งหวังของมหาวิทยาลัย

ทฤษฎีเฉพาะที่ ๓ สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยที่ดีจะต้อง เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งในด้านวิชาการ สันทนาการ กีฬา ศิลปวัฒนธรรม อีกทั้งกิจกรรมเสริมสร้างให้นิสิตรอบรู้ และเป็นบัณฑิตทั้งร่างกายและจิตใจ กล่าวคือให้เป็นผู้มีความรู้และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในบทบาทของผู้นำและผู้ตามที่ดี

ทฤษฎีเฉพาะที่ ๔ สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยที่ดีจะต้อง เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการบริหารที่ดี กล่าวคือ นิสิตในมหาวิทยาลัยเคารพต่อกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย อีกทั้งผู้บริหารยินดีให้คำปรึกษาแนะนำแก่นิสิต และเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนในการบริหาร

ทฤษฎีเฉพาะที่ ๕ อาคารสถานที่เป็นสิ่งสำคัญทางกายภาพที่จะช่วยผลักดันให้การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยสัมฤทธิ์ผล มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดีได้ จะต้องมีการอาคารสถานที่ที่ดี ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องอาหาร มีที่นั่งพักผ่อน และอื่น ๆ เพียงพอกับจำนวนนิสิต อีกทั้งตึกเรียนกับห้องสมุดอยู่ไม่ไกลกันจนเกินไป

๘) ๘) นัยนา อ่างสันติกุล (นัยนา อ่างสันติกุล ๒๕๒๒ : ๗๓) ได้ศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางวิชาการของนิสิต โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่าสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางวิชาการของนิสิตนั้น ได้แก่ สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับคณาจารย์ เพื่อน และบริการของมหาวิทยาลัย จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะว่าในการปรับปรุงประสิทธิภาพการศึกษาในมหาวิทยาลัย ผู้บริหารควรพิจารณาสภาพแวดล้อมเหล่านี้ควบคู่ไปด้วย เช่น จัดโครงการส่งเสริมประสิทธิภาพในการสอนของคณาจารย์ การคัดเลือกคณาจารย์ที่มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม การมองเห็นความสำคัญของการเรียนการสอน และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูทางด้านนิสิตนั้น ในการคัดเลือกนิสิตควรพิจารณาด้านบุคลิกภาพและความประพฤติ ควรส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในด้านบริการของมหาวิทยาลัย ควรส่งเสริมบริการห้องสมุด ให้มีหนังสือทันสมัย และมีจำนวนเพียงพอแก่นิสิต และควรจัดให้มีทุนการศึกษากับนิสิตด้วย

(๖) // ประภาศรี สุฉันทบุตร (ประภาศรี สุฉันทบุตร ๒๕๒๒ : ๖๗) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยรามคำแหงในทัศนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่าสภาพแวดล้อมในห้องเรียนนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยตั้งคำถามถามอาจารย์ในห้องเรียน ไม่เคยถกเถียงปัญหาทางวิชาการกับอาจารย์อย่างเปิดเผย ไม่เคยพูดกับอาจารย์อย่างสนิทสนมคุ้นเคย ไม่เคยได้รับการเร้าจากอาจารย์ให้อภิปรายปัญหา ในด้านสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการบริหารพบว่า นักศึกษาส่วนน้อยได้รับคำแนะนำในการศึกษาและเลือกวิชาเรียนจากมหาวิทยาลัย แสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหงยังไม่เอื้ออำนวยต่อบรรยากาศทางวิชาการแก่นักศึกษาเท่าที่ควร โดยเฉพาะระบบการแนะแนวและระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของมหาวิทยาลัยยังจัดได้ไม่ทั่วถึงและพอเพียงกับนักศึกษา

(๗) // สมบัติ วัจนะสาริกากุล (สมบัติ วัจนะสาริกากุล ๒๕๒๔ : ๗๔) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนด้านการเรียนการสอน สังคม กลุ่มเพื่อน และการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ / ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ ด้านบริหารงาน การให้บริการนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนไม่แตกต่างกัน

(๘) ~~๘~~ ผกาทิพย์ เกษรากุล (ผกาทิพย์ เกษรากุล ๒๕๒๔ : ๔๔) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๔ วิทยาเขต ใน ๔ ด้านคือ สภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมด้านห้องเรียน สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อมด้านบริหาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ได้แก่ / นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ ๔ ผลการศึกษพบว่า สภาพแวดล้อมด้านห้องเรียน นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าอาจารย์มีความเป็นกันเองมาก อาจารย์มีความตั้งใจในการสอน และมีความรู้ในเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดี แต่อาจารย์ยังเปิดโอกาสให้นิสิตได้มีส่วนในการประเมินผลการสอนของอาจารย์น้อย / สำหรับสภาพแวดล้อมด้านบริหาร นิสิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้บริหารยังไม่เปิดโอกาสให้นิสิตได้เข้าพบเมื่อมีปัญหาและการจัดบริการของมหาวิทยาลัยทั้งในด้านวิชาการและธุรการยังไม่เหมาะสม

รีแกน (Regan. ๑๙๗๖ : ๖๔๔๕ - A) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของคณะมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเพอร์ดู (Purdue University) โดยศึกษาตามตัวแปรเพศ สถานภาพสมรส ระดับปริญญาที่กำลังศึกษา สาขาวิชาที่เรียน และภาระด้านวิชาการโดยใช้กลุ่มตัวอย่างนิสิตบัณฑิตศึกษา จำนวน ๑๕๔ คน ที่สังกัดตามสาขาวิชาต่าง ๆ ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

๑. นิสิตโดยส่วนรวมมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษาไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามตัวแปรเพศ สถานภาพการสมรส ระดับปริญญาที่กำลังศึกษา และภาระด้านวิชาการ

๒. นิสิตที่ได้รับการยอมรับเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น และการอภิปรายทางวิชาการจากอาจารย์ มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษามากกว่านิสิตที่ไม่ได้รับการยอมรับในเรื่องดังกล่าว

๓. นิสิตระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษามากกว่านิสิตระดับปริญญาโทและนิสิตระดับปริญญาเอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๔. นิสิตที่ได้รับคำแนะนำและได้รับความช่วยเหลือด้านวิชาการจากอาจารย์ มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษามากกว่านิสิตที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือในเรื่องเดียวกัน

๕. นิสิตแต่ละสาขาวิชามีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษาไม่แตกต่างกัน

กัทธ (Guth. ๑๙๗๔ : ๓๔๖๔ - A) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยอลเบอร์น (Auburn University) จำนวน ๖๑ คน ซึ่งย้ายมาจากวิทยาลัยแห่งอลาบามา (Junior College in Alabama) โดยมีจุดประสงค์ที่จะศึกษาทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยอลเบอร์นและวิทยาลัยแห่งอลาบามา และวัดความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนิสิตกับความสามารถทางวิชาการ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และหลักสูตรที่เลือกเรียน ผลการศึกษาพบว่า

๑. นิสิตมีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของทั้งสองสถาบันแตกต่างกัน และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการในมหาวิทยาลัยออบ เบอร์น

๒. นิสิตที่เรียนสาขาวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์ มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของสถาบันทั้งสองแห่งไม่แตกต่างกัน แต่นิสิตที่เรียนสาขาสังคมศาสตร์ และสาขาการศึกษา มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของสถาบันทั้งสองแห่งแตกต่างกัน

๓. นิสิตที่มีความสามารถทางวิชาการสูง มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ในด้านการรู้จักคิดระหว่างสองสถาบันแตกต่างกัน

๔. นิสิตที่มีความสามารถทางวิชาการต่ำมีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการในด้านความเป็นวิชาการ และการรู้จักคิดระหว่างสองสถาบันแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการระหว่างสองสถาบัน นิสิตมีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยออบ เบอร์นดีกว่าสภาพแวดล้อมทางวิชาการของวิทยาลัยแห่งอลาบามา ✓

เจมี (Jaime. ๑๙๗๒ : ๖๗๕๔ - A) ได้ศึกษาทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยครุบุกิดนอน (Bukidnon Normal College) ประเทศฟิลิปปินส์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ ๑ ถึงชั้นปีที่ ๔ ที่ลงทะเบียนเรียนระหว่างปีการศึกษา ๑๙๗๐ - ๑๙๗๑ จำนวน ๕๕๔ คน ผลการศึกษาพบว่า ทักษะของนิสิตชั้นปีที่ ๑ ถึงชั้นปีที่ ๔ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน และการรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมในทางลบมีแนวโน้มก่อให้เกิดลักษณะก้าวร้าว ในทำนองเดียวกัน การรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมในทางบวก จะก่อให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจ นอกจากนี้ยังพบว่า นิสิตที่ใช้เวลาศึกษาอยู่ในสถาบันหลายปีประเมินสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยอยู่ในระดับต่ำ และเมื่อพิจารณาตามตัวแปรเพศ ปรากฏว่านิสิตชายประเมินสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยอยู่ในระดับต่ำกว่านิสิตหญิง ขณะเดียวกันยังได้ข้อสรุปว่า การรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยในทางลบนั้น มีความสัมพันธ์กับลักษณะความเป็นวิชาการ และบุคลิกความเป็นผู้นำของนิสิตด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ แมค (Mack. ๑๙๗๑ : ๔๓๐๘ - A) ที่ศึกษาภาพพจน์ของวิทยาลัยริกส์ (Ricks College) โดยได้วิเคราะห์ความคิดเห็นที่เหมือนกันและแตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่ง

เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ ๑ ปีที่ ๒ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อภาพพจน์ของวิทยาลัยแตกต่างกัน ความคาดหวังเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของนิสิตชั้นปีที่ ๑ แตกต่างไปจากก่อนที่เข้ามาเรียน

⑪/ มากาเร็ต (Magaret. ๑๙๗๑ : ๔๔๓๔ - A) ได้ศึกษาความคาดหวังและการเข้าสังคมในสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยซีราคิวส์ (Syracuse University) ในทัศนคติของนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ ๑ ผลการศึกษาพบว่า ความคาดหวังของนิสิตชั้นปีที่ ๑ ซึ่งเป็นนิสิตเพิ่งเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ มีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีผลต่อการศึกษามาก และนิสิตชั้นปีที่ ๑ กับนิสิตชั้นปีที่ ๔ มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน แต่จากการศึกษาของแมคคอย (McCoy. ๑๙๗๗ : ๒๕๒๔ - A) ซึ่งได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ ๑ กับนิสิตปีที่ ๔ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยเนบราสกา - ลินคอล์น (The University of Nebraska - Lincoln) ผลปรากฏว่านิสิตปีที่ ๑ กับนิสิตปีที่ ๔ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

⑫/ ในปี ๑๙๗๔ แดเนียลส์ (Daniels. ๑๙๗๖ : ๔๑๔๒ - A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเซาธ์ ดาโกตา (University of South Dakota) โดยเน้นศึกษาบรรยากาศทางวิชาการ และบรรยากาศทางสังคมของมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๔๑ คน ผลการศึกษาพบว่า นิสิตในแต่ละชั้นปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกันในด้านความถูกต้องเหมาะสม ความเป็นวิชาการ / ชุมชน การนำไปปฏิบัติได้ การรู้จักคิด ขวัญของสถาบัน การสอนและความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับอาจารย์

กิลเลียม (Guilliams. ๑๙๗๕ : ๑๙๒ - A) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตใหม่ระดับปริญญาตรี ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยโคลัมเบีย (Columbia College) ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของนิสิตใหม่ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของวิทยาลัย จะเปลี่ยนในช่วงระหว่างสองภาคเรียนแรก และทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยจะลดลงเรื่อย ๆ จนกระทั่งสิ้นปีการศึกษา ซึ่งสภาพการณ์เช่นนี้ใกล้เคียงกับผลการศึกษาของผู้ทำวิจัยในมหาวิทยาลัย

อื่น ๆ ในเรื่องเดียวกัน ต่อมา เลย์แมน (Layman. ๑๙๗๖ : ๗๒๑๐ - A) ได้ศึกษา
ทัศนะของนิสิตใหม่ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอคลาโฮมา (Oklahoma State
University) ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นวิชาการและการรู้จักคิด มีความสัมพันธ์กับ
นิสิตที่เต็มใจเรียนมากกว่านิสิตที่ไม่เต็มใจเรียนอย่างมีนัยสำคัญ และยังพบว่าการจัด
สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยจะส่งผลต่อบุคลิกภาพของนิสิตทั้งด้านความเป็นวิชาการและความ
มีระเบียบวินัย

(13) เบน (Benn. ๑๙๗๖ : ๗๒๒๘ - A) ยังได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตใหม่
ที่เข้าศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอคลาโฮมา
(Oklahoma State University) ในด้านที่เป็นจริง และคาดหวัง เครื่องมือที่ใช้ในการ
ศึกษาครั้งนี้คือ มาตราวัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย (CUES) เบน ให้นิสิตตอบ
แบบสอบถามในสัปดาห์แรกที่เข้าเรียน และเมื่อสิ้นสุดการเรียนในภาคแรก ให้นิสิตกลุ่มเดิม
ตอบแบบสอบถามอีกครั้ง เพื่อต้องการเปรียบเทียบว่าทัศนะของนิสิตใหม่ที่มีต่อสภาพแวดล้อม
ของมหาวิทยาลัยทั้งสองครั้งแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า

๑. นิสิตใหม่มีความคาดหวังต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยสูงกว่าสภาพที่เป็นจริง
และความคาดหวังนี้จะลดลงภายหลังจากที่นิสิตได้ใช้ชีวิตอยู่ภายในมหาวิทยาลัยผ่านไปหนึ่งภาค
เรียน

๒. นิสิตใหม่มีความคาดหวังต่อบรรยากาศทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัยสูงกว่าสภาพ
ที่เป็นจริง / และทัศนะของนิสิตชายมีความคาดหวังต่อบรรยากาศทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัย
สูงกว่าความคาดหวังของนิสิตหญิง :

เบนยังได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องเดียวกันนี้ว่า สถาบันการศึกษา หรือ
มหาวิทยาลัยควรคำนึงถึงการจัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยให้เหมาะสมสอดคล้องกับความ
ต้องการของนิสิต และการจัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ควรเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าของ
นิสิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ชิคเกอร์ริง และ แบลคเบอร์น (Chickering and Blackburn. ๑๙๗๐ : ๗) กล่าวว่าสภาพแวดล้อมของสถาบันได้แก่
หลักสูตร การเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต กิจกรรมเสริมหลักสูตร
แนวนโยบายของสถาบัน รวมถึงบรรยากาศทางวิชาการ ส่งผลต่อการเลือกเรียนในสถาบัน
ของนิสิต และสิ่งเหล่านี้ยังมีผลต่อการกล่อม เกลา ลักษณะบุคลิกภาพของนิสิตอีกด้วย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่อนิสิตระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ ๑ และ ชั้นปีที่ ๒ ที่ศึกษาทางด้านการศึกษาค้าง ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๓ ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างได้แสดงไว้ในตาราง ๑

ตาราง ๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถาบัน

สถาบันการศึกษา	กลุ่มประชากร	กลุ่มตัวอย่าง			คิด เป็นร้อยละ
		ชาย	หญิง	รวม	
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	๔๔๘	๑๔๗	๑๔๑	๒๘๘	๖๔.๒๘
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	๑๘๘	๕๔	๙๔	๑๔๘	๗๘.๗๒
มหาวิทยาลัยศิลปากร	๔๒	๒๐	๒๑	๔๑	๙๗.๖๒
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๖๘๔	๑๑๑	๒๐๑	๓๑๒	๔๕.๒๘
รวม	๑,๓๖๗	๓๓๒	๔๕๗	๗๘๙	๖๐.๑๔

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

๑. ศึกษาแบบสำรวจจำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยของ อรรถพร / คุณพันธ์ แบบสอบถามชุดแบบสำรวจกิจกรรมในสถาบันอุดมศึกษา (The Inventory of College Activities หรือ ICA) ของอเล็กซานเดอร์ คับบลิว แอสติน (Alexander W. Astin) เอกสารเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และเอกสารผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสมกับการวิจัย เรื่องสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ และให้มีเนื้อหาครอบคลุมตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้

๒. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วให้คณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจด้านภาษา เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่อ่านแล้วเข้าใจตรงกัน และให้บัณฑิตที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโทร่วมตรวจด้วย จำนวน ๕ คน

๓. ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น ๓ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ เป็นคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบ ประกอบด้วยชื่อ สถาบันการศึกษา เพศ อายุ ระดับชั้น และสถานภาพสมรส

ตอนที่ ๒ เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ ในด้านหลักสูตร การสอนของอาจารย์ การบริการทางวิชาการ และความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยมีคำตอบให้เลือก ๕ คำตอบคือน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้โอกาสผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น หรือให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์

๔. เกณฑ์การให้คะแนน

ในการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกในแต่ละข้อ ผู้วิจัยกำหนดตามน้ำหนักสมมุติ (Arbitrary Weighting) คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด ให้คะแนน ๑, ๒, ๓, ๔ และ ๕ ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวม ๑,๓๖๗ ฉบับ ผู้วิจัยเป็นผู้ส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ของมหาวิทยาลัยดังกล่าวข้างต้น เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน ๗๘๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๑๔

การจัดกระทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยจัดกระทำกับข้อมูล เป็นขั้นตอนดังนี้

๑. เลือกแบบสอบถามที่มีคำตอบสมบูรณ์ไว้ แล้วหาค่าร้อยละของแบบสอบถามที่สมบูรณ์
๒. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนน
๓. จำแนกแบบสอบถามตามตัวแปรสำหรับวิเคราะห์
๔. วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อนำไปใช้ในการแปลผล ผู้วิจัยได้ใช้ค่าสถิติดังต่อไปนี้

๑. ค่าสถิติเบื้องต้น

การหาคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	$\bar{x}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

๒. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม
 ซึ่งเป็นการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ ๑, ๒, ๓ และ ๔ ใช้สูตร (Ferguson. ๑๙๗๑ : ๑๔๒)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่จะพิจารณาใน t-distribution
	$\bar{x}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ ๑
	$\bar{x}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ ๒
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ ๑
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ ๒
	n_1	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง ๑
	n_2	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่างที่ ๒

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปที่เรียกว่า SPSS : Statistical Package for the Social Sciences, Second Edition ณ ศูนย์คอมพิวเตอร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยให้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีหนังสือรับรองและขอความอนุเคราะห์ในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน ๗๔๔ ฉบับ ซึ่งใช้เวลาในการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๔ ถึงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๔ จากนั้นผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล มาจัดเข้าตารางตามลำดับหัวข้อที่ทำการวิจัย

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล

เพื่อให้เกิดความสะดวกและความเข้าใจตรงกันในการวิเคราะห์และแปลผล ผู้วิจัย
จึงกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$ ✓	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
SD ✓	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
S^2 ๒	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ
มศว.	แทน	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มศก.	แทน	มหาวิทยาลัยศิลปากร
มก.	แทน	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
จุฬา	แทน	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

การเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น ๓ ตอน
ดังนี้คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลแสดงทัศนะของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทาง
วิชาการด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านการบริการทางวิชาการ และด้าน

ความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต โดยวิเคราะห์จากคะแนนเฉลี่ยซึ่งอาศัยเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.49	หมายความว่าไม่มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.50 - 1.99	หมายความว่าไม่มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.00 - 2.49	หมายความว่าไม่มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.50 - 2.99	หมายความว่าไม่มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.00 - 3.49	หมายความว่าไม่มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัยที่มีต่อ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านการบริการทางวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับชั้น สถานภาพสมรส โดยใช้ t-test

ตอนที่ ๓ ข้อมูลแสดงความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ

วิเคราะห์จากแบบสอบถามปลายเปิด

ตอนที่ ๑ ข้อมูลแสดงทัศนะของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านการบริการทางวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต ปรากฏในตาราง ๒-๔

ตาราง ๒ ทัศนะของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตร

ข้อ	ด้านหลักสูตร	มศว.		มก.		มศก.		จุฬา	
		$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
๑	หลักสูตรในสาขาที่นิสิตเรียนตรงกับความต้องการ	๓.๒๗	๑.๐๔	๓.๔๑	๐.๘๖	๓.๓๗	๐.๔๔	๓.๔๖	๐.๘๗
๒	หมวดวิชาพื้นฐานการศึกษาจัดไว้มีความเหมาะสม	๓.๐๗	๐.๘๖	๓.๕๓	๐.๗๓	๓.๑๒	๐.๓๑	๓.๔๑	๐.๗๘
๓	หมวดวิชาเอกจัดไว้มีความเหมาะสม	๓.๓๖	๐.๙๒	๓.๓๔	๐.๘๕	๓.๒๒	๐.๔๒	๓.๕๐	๐.๘๔
๔	หมวดวิชาเลือกเสรีจัดไว้มีความเหมาะสม	๒.๗๔	๐.๙๕	๒.๙๗	๐.๘๘	๒.๗๓	๐.๕๕	๓.๓๔	๐.๙๓
๕	ระเบียบและขั้นตอนในการทำปริญญานิพนธ์มีความเหมาะสม	๒.๗๔	๑.๐๔	๓.๒๐	๐.๘๕	๓.๑๒	๐.๕๑	๓.๔๔	๐.๗๗
๖	ระเบียบการวัดผลการเรียนมีความเหมาะสม	๒.๔๔	๐.๘๓	๓.๒๘	๐.๘๓	๓.๐๒	๐.๒๗	๓.๓๐	๐.๗๕
๗	รายวิชาที่เรียนน่าสนใจ	๓.๒๗	๐.๙๐	๓.๓๔	๐.๙๐	๓.๐๔	๐.๓๑	๓.๕๖	๐.๘๑
๘	รายวิชาที่เอื้ออำนวยให้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ	๓.๒๒	๐.๙๔	๓.๔๓	๐.๘๙	๒.๙๐	๐.๓๐	๓.๕๐	๐.๙๓

ตาราง ๒ (ต่อ)

ข้อ	ด้านหลักสูตร	มศว.		มก.		มศก.		จุฬา	
		$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
๙	หลักสูตรส่งเสริมประสบการณ์ ทางด้านการวิจัย	๒.๘๓	๑.๐๓	๒.๙๓	๐.๘๗	๒.๘๒	๐.๕๐	๓.๑๕	๐.๙๒
๑๐	หลักสูตรมีความเหมาะสมกับ สภาพสังคม	๒.๕๑	๐.๘๖	๓.๒๘	๐.๘๒	๒.๙๓	๐.๓๕	๓.๒๖	๐.๘๕
	รวมเฉลี่ย	๓.๐๔	๐.๕๔	๓.๒๘	๐.๕๘	๒.๙๔	๐.๒๐	๓.๓๔	๐.๕๗

จากตาราง ๒ แสดงว่าทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่านิสิตมีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลางด้วยเช่นกัน

ทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่านิสิตมีทักษะต่อการจัดหมวดวิชาพื้นฐานการศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากรที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่านิสิตมีทักษะต่อหลักสูตรส่งเสริมประสบการณ์ด้านการวิจัยอยู่ในระดับน้อย

ทักษะของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่านิสิตมีทักษะต่อหมวดวิชาเอกจัดไว้ มีความเหมาะสม และรายวิชาที่เรียนน่าสนใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง ๓ ทักษะของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการสอนของ
อาจารย์

ข้อ	ด้านการสอนของอาจารย์	มศว.		มก.		มศก.		จุฬา	
		$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
๑๑	มีการวางแผนการสอนอย่าง เหมาะสม	๒.๕๗	๐.๕๐	๓.๑๒	๐.๗๘	๒.๕๓	๐.๕๒	๓.๒๒	๐.๗๗
๑๒	ชี้แจงจุดมุ่งหมายของการสอน ให้นิสิตทราบอย่างชัดเจน	๒.๕๗	๐.๕๓	๓.๒๘	๐.๕๐	๒.๘๘	๐.๕๐	๓.๔๖	๐.๘๔
๑๓	มีความกระตือรือร้นในการสอน	๓.๑๓	๐.๕๑	๓.๔๗	๐.๘๐	๓.๐๐	๐.๒๒	๓.๑๕	๐.๘๓
๑๔	มีความตรงต่อเวลา	๓.๒๔	๐.๘๗	๓.๓๑	๐.๘๘	๓.๐๐	๐.๓๒	๓.๓๑	๐.๘๗
๑๕	มีความรู้ความสามารถใน วิชาที่สอน	๓.๖๘	๐.๘๐	๓.๘๒	๐.๖๔	๒.๘๘	๐.๓๕	๓.๔๒	๐.๗๒
๑๖	สามารถนำวิธีสอนแบบต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ได้อย่าง เหมาะสม	๒.๗๔	๐.๘๔	๓.๑๐	๐.๘๐	๒.๘๘	๐.๔๐	๓.๑๔	๐.๘๔
๑๗	มีความสามารถในการถ่ายทอด เนื้อหาวิชา	๓.๐๒	๐.๘๑	๓.๓๐	๐.๗๗	๒.๘๕	๐.๔๘	๓.๓๓	๐.๗๑
๑๘	ใช้สื่อการเรียนการสอนได้ อย่างเหมาะสม	๒.๔๖	๐.๘๘	๒.๘๗	๐.๘๘	๒.๗๖	๐.๔๔	๒.๔๑	๐.๗๔
๑๙	กิจกรรมการเรียนที่อาจารย์ จัดให้แก่ นิสิต น่าสนใจ	๒.๕๘	๐.๘๘	๒.๘๔	๐.๘๗	๓.๑๗	๐.๗๐	๓.๑๒	๐.๘๒
๒๐	ช่วยแนะนำเอกสาร ตำรา และแหล่งวิชาให้นิสิต	๓.๓๓	๑.๐๐	๓.๔๖	๐.๕๑	๓.๑๒	๐.๗๑	๓.๕๒	๐.๔๘

ตาราง ๓ (ต่อ)

ข้อ	ด้านการสอนของอาจารย์	มศว.		มก.		มศก.		จุฬา	
		$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
๒๑	เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติมในสาขาวิชาที่เรียน	๒.๕๓	๑.๐๖	๓.๐๔	๐.๘๔	๔.๒๗	๐.๕๐	๒.๔๘	๐.๙๖
๒๒	เปิดโอกาสให้นิสิตแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี	๓.๓๐	๐.๙๘	๓.๗๐	๐.๘๔	๔.๒๒	๐.๕๓	๓.๗๓	๐.๘๒
๒๓	ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต	๓.๑๘	๐.๙๖	๓.๔๗	๐.๘๗	๔.๑๗	๐.๕๐	๓.๕๒	๐.๘๓
๒๔	มีความเป็นกันเองกับนิสิต	๓.๒๖	๑.๐๖	๓.๖๘	๑.๐๐	๔.๒๔	๐.๖๒	๓.๗๖	๐.๘๔
๒๕	จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีลักษณะเกี่ยวข้องกับ การวิจัยให้แก่นิสิต	๒.๖๕	๐.๙๖	๒.๙๑	๐.๙๖	๒.๕๔	๐.๕๑	๓.๑๑	๐.๗๙
๒๖	ฝึกให้นิสิตปฏิบัติงานจริง	๒.๘๘	๑.๐๒	๓.๑๒	๑.๐๒	๓.๔๖	๐.๗๑	๓.๒๔	๐.๘๘
๒๗	ประเมินผลการเรียนมี ประสิทธิภาพน่าเชื่อถือ	๒.๙๐	๐.๘๒	๓.๑๒	๐.๙๓	๒.๙๕	๐.๒๒	๓.๑๔	๐.๗๕
รวมเฉลี่ย		๒.๘๙	๐.๖๐	๓.๒๗	๐.๕๔	๓.๒๖	๐.๒๐	๓.๓๕	๐.๕๗

จากตาราง ๓ แสดงว่าทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการสอนของอาจารย์อยู่ระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่านิสิตมีทักษะต่ออาจารย์มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนอยู่ระดับมาก ส่วนทักษะต่อการใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมอยู่ระดับน้อย

ทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการสอนของอาจารย์อยู่ระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า นิสิตมีทักษะต่ออาจารย์มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน เปิดโอกาสให้นิสิตแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และมีความเป็นกันเองกับนิสิตอยู่ระดับมาก

ทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการสอนของอาจารย์อยู่ระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่านิสิตมีทักษะต่อการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติมในสาขาวิชาที่เรียน เปิดโอกาสให้นิสิตแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต และมีความเป็นกันเองกับนิสิตอยู่ระดับมาก

ทักษะของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการสอนของอาจารย์อยู่ระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่านิสิตมีทักษะต่ออาจารย์มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน ช่วยแนะนำเอกสาร ตำรา และแหล่งวิชาให้แก่นิสิตเปิดโอกาสให้นิสิตแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต และมีความเป็นกันเองกับนิสิตอยู่ระดับมาก

ตาราง ๔ หัตถ์ของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการบริการ
ทางวิชาการ

ข้อ	ด้านการบริการทางวิชาการ	มศว.		มก.		มศก.		จุฬา	
		$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
๒๘	การจัดปฐมนิเทศ เกี่ยวกับการ ศึกษาของนิสิตมีความเหมาะสม	๒.๔๔	๐.๘๘	๒.๔๗	๐.๘๑	๒.๕๑	๐.๕๑	๓.๓๑	๐.๘๕
๒๙	นิสิตมีโอกาสเลือกลงทะเบียน วิชาเรียนได้ตามความสนใจ	๒.๔๖	๑.๐๔	๒.๗๔	๑.๖๐	๓.๐๕	๐.๓๑	๓.๓๕	๐.๙๘
๓๐	การลงทะเบียนวิชาเรียนมี ความสะดวกและรวดเร็ว	๓.๑๐	๐.๔๔	๑.๘๕	๑.๐๕	๓.๓๔	๐.๔๔	๓.๘๗	๐.๘๘
๓๑	ห้องสมุดมีตำราทางวิชาการ ในสาขาวิชาชีพเพียงพอ สำหรับการศึกษาค้นคว้า	๒.๖๘	๑.๑๐	๒.๐๕	๐.๘๔	๒.๕๖	๐.๕๕	๒.๕๘	๐.๙๘
๓๒	ความสะดวกในการให้บริการ ต่าง ๆ ของห้องสมุด	๒.๔๑	๑.๐๓	๒.๗๕	๐.๙๐	๒.๖๘	๐.๕๒	๒.๗๕	๐.๙๗
๓๓	สภาพแวดล้อมของห้องสมุด เอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า	๒.๖๖	๑.๐๐	๒.๖๖	๐.๙๕	๒.๕๔	๐.๕๕	๒.๗๔	๐.๙๖
๓๔	สาขาวิชาที่เรียนส่งเสริมและ สนับสนุนให้นิสิตมีการประชุม สัมมนา	๒.๖๔	๑.๐๖	๓.๐๗	๐.๙๒	๓.๐๒	๐.๔๒	๓.๒๓	๐.๘๖
๓๕	เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมา บรรยายในหัวข้อ เรื่องที่เป็น ประโยชน์	๒.๕๗	๑.๐๓	๒.๔๔	๐.๙๒	๔.๐๐	๐.๗๖	๓.๑๓	๐.๙๒

ตาราง ๔ (ต่อ)

ข้อ	ด้านการบริการทางวิชาการ	มศว.		มก.		มศก.		จุฬา	
		$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
๓๖	ส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตจัดทำพิมพ์ หนังสือหรือ เอกสารทางวิชาการ	๒.๐๗	๐.๕๓	๓.๓๘	๑.๐๓	๒.๕๑	๐.๖๐	๒.๘๘	๑.๐๐
๓๗	นิสิตมีโอกาสร่วมทำงานวิจัยใน โครงการวิจัยของมหาวิทยาลัย	๑.๖๓	๐.๗๗	๑.๖๘	๐.๘๓	๑.๖๖	๐.๖๒	๒.๒๕	๐.๕๕
๓๘	อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับอุปกรณ์ และเครื่องมือสำหรับการวิจัย	๑.๙๕	๐.๘๔	๒.๑๒	๐.๕๐	๒.๑๒	๐.๕๐	๒.๕๓	๐.๘๗
๓๙	จัดหาทุนอุดหนุนสำหรับการวิจัยให้ แก่นิสิต	๒.๒๕	๐.๕๔	๑.๙๔	๐.๘๗	๒.๐๗	๐.๒๖	๓.๐๔	๐.๕๐
๔๐	จัดห้องพักให้แก่นิสิตได้มีโอกาส พบปะ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	๑.๙๔	๐.๙๖	๒.๓๗	๑.๐๓	๓.๗๘	๐.๗๓	๒.๔๗	๑.๑๐
๔๑	ส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตจัด บริการทางวิชาการต่อสังคม	๒.๑๐	๐.๘๖	๒.๒๔	๐.๙๘	๒.๖๘	๐.๕๗	๒.๖๔	๐.๙๑
๔๒	ส่งเสริมและสนับสนุนในการจัด นิทรรศการต่าง ๆ	๒.๑๖	๐.๘๘	๒.๑๖	๐.๘๙	๒.๙๘	๐.๓๕	๒.๘๘	๐.๙๕
๔๓	อำนวยความสะดวกในการศึกษา งานนอกสถานที่	๒.๔๘	๑.๐๐	๒.๕๗	๐.๙๖	๓.๐๑	๐.๕๑	๓.๑๐	๐.๙๐
๔๔	ตารางเรียนเอื้ออำนวยให้นิสิต สามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ	๒.๔๖	๐.๙๖	๒.๗๗	๐.๙๘	๓.๑๒	๐.๓๓	๓.๐๑	๐.๘๕
๔๕	การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรม ทางวิชาการมีความเหมาะสม	๒.๒๕	๐.๘๔	๒.๔๖	๐.๗๘	๒.๘๓	๐.๕๐	๒.๙๓	๐.๗๖

ตาราง ๔ (ต่อ)

ข้อ	ด้านการบริการทางวิชาการ	มศว.		มก.		มศก.		จุฬา	
		$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
๔๖	นิสิตได้รับความสะดวกในการติดต่อเรื่องต่าง ๆ จากบัณฑิตวิทยาลัย	๒.๗๔	๐.๔๗	๒.๐๕	๐.๔๗	๔.๐๕	๐.๗๑	๓.๒๗	๐.๗๔
	รวมเฉลี่ย	๒.๔๓	๐.๔๖	๒.๔๑	๐.๔๕	๓.๒๖	๐.๑๗	๒.๔๕	๐.๔๔

จากตาราง ๔ แสดงว่าทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการบริการทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า นิสิตมีทักษะต่อการจัดปฐมนิเทศเกี่ยวกับการศึกษา การลงทะเบียนวิชาเรียน มีความสะดวกและรวดเร็ว ห้องสมุดมีตำราทางวิชาการในสาขาวิชาชีพเพียงพอสำหรับการศึกษาค้นคว้า ความสะดวกในการให้บริการต่าง ๆ ของห้องสมุด สภาพแวดล้อมของห้องสมุดเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า สาขาวิชาที่เรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตมีการประชุมสัมมนา เชิญวิทยากรมาบรรยายในหัวข้อเรื่องที่เป็นประโยชน์ และนิสิตได้รับความสะดวกในการติดต่อเรื่องต่าง ๆ จากบัณฑิตวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลาง

ทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการบริการทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่านิสิตมีทักษะต่อการจัดปฐมนิเทศเกี่ยวกับการศึกษา นิสิตมีโอกาสเลือกลงทะเบียนวิชาเรียนได้ตามความสนใจ ความสะดวกในการให้บริการต่าง ๆ ของห้องสมุด สภาพแวดล้อมของห้องสมุดเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า สาขาวิชาที่นิสิตเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตมีการประชุมสัมมนา เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายในหัวข้อเรื่องที่เป็นประโยชน์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตจัดพิมพ์หนังสือหรือ เอกสาร

ทางวิชาการ อำนวยความสะดวกในการศึกษาดูงานนอกสถานที่ และตารางเรียน เอื้ออำนวยให้นิสิตสามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการบริการทางวิชาการอยู่ระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่านิสิตมีทักษะต่อการเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายในหัวข้อเรื่องที่เป็นประโยชน์ การจัดห้องพักให้แก่นิสิตได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การอำนวยความสะดวกในการศึกษา ดูงานนอกสถานที่ และนิสิตได้รับความสะดวกในการติดต่อเรื่องต่าง ๆ จากบัณฑิตวิทยาลัยอยู่ระดับมาก ส่วนการเปิดโอกาสให้นิสิตร่วมทำงานวิจัยในโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัย การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการวิจัย และการจัดหาทุนอุดหนุนสำหรับการวิจัยให้นิสิตอยู่ระดับน้อย

ทักษะของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการบริการทางวิชาการอยู่ระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่านิสิตมีทักษะต่อการลงทะเบียนวิชาเรียนมีความสะดวกและรวดเร็วอยู่ระดับมาก ส่วนการเปิดโอกาสให้นิสิตร่วมทำงานวิจัยในโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัย และการจัดห้องพักให้แก่นิสิตได้มีโอกาสพบปะเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอยู่ระดับน้อย

ตาราง ๕ ทัศนะของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต

ข้อ	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต	มศว.		มก.		มศก.		จุฬา	
		$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
๔๗	เปิดโอกาสให้นิสิตร่วมปฏิบัติงานทางวิชาการต่าง ๆ	๒.๓๖	๐.๙๑	๒.๕๐	๐.๙๔	๒.๕๖	๐.๕๕	๓.๑๑	๐.๙๕
๔๘	กระตุ้นให้นิสิตเขียนบทความทางวิชาการ	๒.๐๕	๐.๙๑	๒.๑๙	๐.๙๙	๒.๔๒	๐.๕๕	๒.๗๐	๑.๐๒
๔๙	เมื่อนิสิตมีปัญหาทางด้านวิชาการสามารถขอคำปรึกษาจากอาจารย์ได้ตลอดเวลา	๒.๘๙	๑.๑๑	๓.๓๒	๑.๐๒	๔.๐๗	๐.๗๙	๓.๔๖	๑.๐๔
๕๐	ยินดีให้คำปรึกษาแนะนำแก่นิสิตเกี่ยวกับการทำปริญญานิพนธ์	๓.๐๐	๑.๐๐	๓.๗๐	๐.๘๗	๔.๒๒	๐.๖๙	๓.๗๔	๐.๘๓
๕๑	ติดตามและซักถามความก้าวหน้าเกี่ยวกับงานที่มอบหมายให้นิสิตทำ	๒.๗๔	๐.๙๖	๓.๒๕	๐.๙๐	๔.๐๕	๐.๕๕	๓.๓๗	๐.๘๙
	รวมเฉลี่ย	๒.๖๐	๐.๗๕	๒.๙๙	๐.๗๒	๓.๔๖	๐.๓๕	๓.๒๘	๐.๗๕

จากตาราง ๕ แสดงว่าทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตอยู่ระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่านิสิตมีทัศนะต่อการเปิดโอกาสให้นิสิตร่วมปฏิบัติงานทางวิชาการต่าง ๆ และการกระตุ้นให้นิสิตเขียนบทความทางวิชาการอยู่ระดับน้อย

ทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านความ
สัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตอยู่ระดับปานกลาง เมื่อจำแนก เป็นรายข้อพบว่า
นิสิตมีทักษะต่อการกระตุ้นให้นิสิต เขียนบทความทางวิชาการอยู่ระดับน้อย ส่วนการให้คำปรึกษา
แนะนำแก่นิสิต เกี่ยวกับการทำปริญญานิพนธ์อยู่ระดับมาก

ทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านความสัมพันธ์
ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตอยู่ระดับปานกลาง เมื่อจำแนก เป็นรายข้อพบว่านิสิตมีทักษะ
ต่อการให้คำปรึกษาของอาจารย์ เมื่อนิสิตมีปัญหาทางด้านวิชาการ การให้คำปรึกษาแก่นิสิต
เกี่ยวกับการทำปริญญานิพนธ์ การติดตามและซักถามความก้าวหน้าในงานที่มอบหมายให้ทำอยู่
ระดับมาก ส่วนการกระตุ้นให้นิสิต เขียนบทความทางวิชาการอยู่ระดับน้อย

ทักษะของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านความ
สัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตอยู่ระดับปานกลาง เมื่อจำแนก เป็นรายข้อพบว่า
นิสิตมีทักษะต่อการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำปริญญานิพนธ์อยู่ระดับมาก

ตอนที่ ๒ การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับชั้น และสถานภาพสมรส ปรากฏผลในตาราง ๖-๒๑

ตาราง ๖ เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามเพศ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ชาย N = ๑๔๗		หญิง N = ๑๔๑		t
	$\bar{x}$	S^2	$\bar{x}$	S^2	
๑. ด้านหลักสูตร	๓๑.๒๑	๔๐.๘๓	๒๙.๖๔	๒๗.๕๖	๒.๒๙*
๒. ด้านการสอนของอาจารย์	๕๑.๓๗	๙๒.๓๕	๕๐.๓๑	๑๑๔.๒๘	๐.๘๔
๓. ด้านการบริการทางวิชาการ	๔๗.๕๐	๑๑๑.๕๑	๔๕.๗๕	๑๑๕.๕๖	๒.๑๘*
๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต	๑๓.๑๔	๑๑.๘๔	๑๒.๘๔	๑๓.๑๘	๐.๕๔
รวมเฉลี่ย	๑๔๓.๒๓	๖๖๕.๖๔	๑๓๗.๕๔	๖๓๒.๕๒	๑.๘๘

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตาราง ๖ แสดงว่าทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามเพศ โดยส่วนรวมพบว่าทัศนคติของนิสิตชายและนิสิตหญิงไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตรและด้านการบริการทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านการสอนของอาจารย์และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตพบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๗ เปรียบเทียบทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามอายุ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี N = ๑๔๕		อายุ ๓๐ ปีขึ้นไป N = ๔๓		t
	$\bar{x}$	S^2	$\bar{x}$	S^2	
๑. ด้านหลักสูตร	๒๔.๔๖	๓๔.๓๔	๓๒.๕๐	๓๐.๐๓	-๔.๒๔**
๒. ด้านการสอนของอาจารย์	๕๐.๐๑	๑๐๑.๒๐	๕๒.๖๒	๑๐๒.๘๒	-๒.๐๔*
๓. ด้านการบริการทางวิชาการ	๕๕.๔๕	๑๑๔.๐๖	๔๗.๖๓	๑๑๔.๔๔	-๑.๖๒
๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	๑๒.๖๕	๑๓.๖๒	๑๓.๘๑	๑๔.๖๗	-๒.๔๓*
รวมเฉลี่ย	๑๓๗.๕๖	๖๓๕.๐๔	๑๔๖.๕๖	๖๔๔.๒๓	-๒.๘๑**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๗ แสดงว่าทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามอายุ โดยส่วนรวมพบว่าทัศนะของนิสิตที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และนิสิตที่มีอายุ ๓๐ ปีขึ้นไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนด้านการสอนของอาจารย์และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สำหรับด้านการบริการทางวิชาการพบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๘ เปรียบเทียบทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามระดับชั้น

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ปีที่ ๑ N = ๑๔๗		ปีที่ ๒ N = ๑๓๑		t
	$\bar{x}$	S^2	$\bar{x}$	S^2	
๑. ด้านหลักสูตร	๓๑.๘๘	๒๙.๙๒	๒๘.๗๒	๓๕.๕๒	๔.๖๕**
๒. ด้านการสอนของอาจารย์	๕๑.๙๕	๙๙.๔๐	๔๙.๕๔	๑๐๔.๖๕	๒.๐๑*
๓. ด้านการบริการทางวิชาการ	๔๗.๕๔	๑๑๔.๐๖	๔๔.๔๔	๑๑๑.๓๐	๒.๕๑*
๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์กับนิสิต	๑๓.๕๔	๑๓.๔๗	๑๒.๔๐	๑๔.๕๒	๒.๕๘**
รวม เฉลี่ย	๑๔๔.๙๖	๖๒๒.๕๐	๑๓๕.๐๔	๖๔๕.๖๗	๓.๓๑**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๘ แสดงว่าทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามระดับชั้น โดยส่วนรวมพบว่าทัศนะของนิสิตชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตร ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนด้านการสอนของอาจารย์และด้านการบริการทางวิชาการพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตาราง ๔ เปรียบเทียบทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามสถานภาพสมรส

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	โสด N = ๑๗๗		แต่งงาน N = ๑๑๑		t
	$\bar{x}$	S ^๒	$\bar{x}$	S ^๒	
๑. ด้านหลักสูตร	๒๔.๒๓	๓๐.๙๑	๓๒.๓๗	๓๕.๔๐	-๔.๔๗ **
๒. ด้านการสอนของอาจารย์	๔๔.๙๙	๑๐๖.๐๙	๕๒.๒๓	๙๕.๖๕	-๑.๙๖
๓. ด้านการบริการทางวิชาการ	๔๔.๘๐	๑๐๖.๕๐	๔๘.๓๒	๑๒๑.๘๘	-๒.๗๐ **
๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนิสิต	๑๒.๗๔	๑๔.๗๔	๑๓.๔๗	๑๓.๑๘	-๑.๖๒
รวมเฉลี่ย	๑๓๖.๗๖	๖๓๘.๐๗	๑๔๖.๓๙	๖๓๐.๕๑	-๓.๑๖ **

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐

จากตาราง ๔ แสดงว่าทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยส่วนรวมพบว่าทัศนะของนิสิตซึ่งเป็นโสด และนิสิตที่แต่งงานแล้วแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตร ด้านการบริการทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐ ส่วนด้านการสอนของอาจารย์และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตพบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๑๐ เปรียบเทียบทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามเพศ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ชาย N = ๕๕		หญิง N = ๔๔		t
	$\bar{x}$	S^2	$\bar{x}$	S^2	
๑. ด้านหลักสูตร	๓๓.๓๘	๓๒.๕๘	๓๒.๔๖	๓๕.๕๖	๐.๙๔
๒. ด้านการสอนของอาจารย์	๕๕.๗๒	๘๒.๒๖	๕๕.๖๓	๑๑๔.๐๖	๐.๐๖
๓. ด้านการบริการทางวิชาการ	๔๖.๕๖	๗๑.๘๑	๔๕.๔๔	๑๒๙.๗๓	๐.๖๓
๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนิสิต	๑๔.๖๔	๙.๑๒	๑๕.๑๒	๑๕.๒๑	-๐.๗๕
รวมเฉลี่ย	๑๕๐.๓๕	๕๐๔.๘๐	๑๔๘.๖๔	๓๗๕.๐๗	๐.๔๐

จากตาราง ๑๐ แสดงว่าทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามเพศ โดยส่วนรวม และจำแนกเป็นรายด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านการบริการทางวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต พบว่าทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิงไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๑๑ เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามอายุ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี N = 92		อายุ ๓๐ ปีขึ้นไป N = 56		t
	$\bar{x}$	S^2	$\bar{x}$	S^2	
๑. ด้านหลักสูตร	๓๒.๗๐	๓๘.๖๔	๓๒.๔๖	๒๖.๐๑	-๐.๒๔
๒. ด้านการสอนของอาจารย์	๕๔.๕๓	๑๐๔.๔๕	๕๗.๕๒	๙๓.๙๐	-๑.๗๘
๓. ด้านการบริการทางวิชาการ	๔๖.๐๕	๑๐๘.๓๗	๔๕.๕๔	๑๑๖.๒๑	๐.๒๖
๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนิสิต	๑๔.๘๒	๑๒.๘๒	๑๕.๒๐	๑๓.๓๒	-๐.๖๒
รวมเฉลี่ย	๑๔๘.๑๐	๒๖๔.๓๓	๑๕๑.๒๗	๒๔๙.๔๔	-๐.๗๓

จากตาราง ๑๑ แสดงว่าทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามอายุ โดยส่วนรวมและจำแนกเป็นรายด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านการบริการทางวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต พบว่าทัศนคติของนิสิตที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และนิสิตที่มีอายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไปไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๑๒ เปรียบเทียบทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ปีที่ ๑ N = ๕๒		ปีที่ ๒ N = ๔๖		t
	$\bar{x}$	S^2	$\bar{x}$	S^2	
๑. ด้านหลักสูตร	๓๔.๕๔	๓๐.๕๘	๓๑.๘๑	๓๓.๕๒	๒.๖๒** ✓
๒. ด้านการสอนของอาจารย์	๕๗.๕๕	๗๘.๖๘	๕๔.๘๕	๑๑๓.๕๒	๑.๔๐
๓. ด้านการบริการทางวิชาการ	๔๗.๕๗	๙๘.๒๑	๔๕.๑๘	๑๑๗.๐๗	๑.๑๓
๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนิสิต	๑๕.๔๔	๘.๒๔	๑๔.๗๐	๑๕.๔๕	๑.๓๒
รวมเฉลี่ย	๑๕๔.๒๑	๒๑๕.๗๑	๑๔๖.๖๔	๒๗๙.๕๖	๑.๘๒

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐

จากตาราง ๑๒ แสดงว่าทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามระดับชั้น โดยส่วนรวมพบว่าทักษะของนิสิตชั้นปีที่ ๑ และนิสิตชั้นปีที่ ๒ ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐ ส่วนด้านการสอนของอาจารย์ ด้านการบริการทางวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตพบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๑๓ เปรียบเทียบทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามสถานภาพสมรส

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	โสด N = ๔๑		แต่งงาน N = ๔๗		t
	$\bar{x}$	S^2	$\bar{x}$	S^2	
๑. ด้านหลักสูตร	๓๒.๒๐	๔๐.๔๕	๓๓.๗๕	๒๒.๐๐	-๑.๗๑
๒. ด้านการสอนของอาจารย์	๕๔.๓๒	๑๐๗.๗๔	๕๗.๘๑	๘๖.๔๙	-๒.๑๒*
๓. ด้านการบริการทางวิชาการ	๕๕.๓๗	๑๒๘.๓๗	๕๖.๖๘	๘๒.๘๑	-๐.๗๗
๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนิสิต	๑๔.๖๘	๑๕.๓๗	๑๕.๓๙	๔.๐๖	-๑.๒๐
รวมเฉลี่ย	๑๔๖.๕๘	๔๙๔.๑๗	๑๕๓.๖๓	๔๕๔.๘๗	-๑.๗๒

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๑๓ แสดงว่าทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยส่วนรวมพบว่าทัศนะของนิสิตที่เป็นโสดและแต่งงานไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการสอนของอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนด้านหลักสูตร ด้านการบริการทางวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตพบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๑๔ เปรียบเทียบทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ
จำแนกตาม เพศ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ชาย N = ๒๐		หญิง N = ๒๑		t
	$\bar{x}$	S ^๒	$\bar{x}$	S ^๒	
๑. ด้านหลักสูตร	๒๔.๘๐	๔.๒๔	๒๔.๔๔	๔.๑๖	-๐.๒๔
๒. ด้านการสอนของอาจารย์	๔๕.๖๐	๑๗.๖๔	๔๕.๒๔	๖.๔๗	๐.๓๓
๓. ด้านการบริการทางวิชาการ	๔๕.๐๐	๑๒.๓๒	๔๕.๘๑	๔.๓๖	-๐.๗๔
๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนิสิต	๑๗.๒๐	๕.๐๒	๑๗.๔๓	๑.๓๗	-๐.๔๑
รวมเฉลี่ย	๑๕๗.๖๐	๓๔.๒๗	๑๕๘.๔๓	๒๑.๘๖	-๐.๓๖

จากตาราง ๑๔ แสดงว่าทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ โดยส่วนรวมและจำแนกเป็นรายด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านการบริการทางวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต พบว่าทัศนะของนิสิตเพศชายและ เพศหญิงไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๑๕ เปรียบเทียบทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ
จำแนกตามอายุ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี		อายุ ๓๐ ปีขึ้นไป		t
	N = ๑๗		N = ๒๔		
	$\bar{x}$	S ^๒	$\bar{x}$	S ^๒	
๑. ด้านหลักสูตร	๓๐.๕๔	๔.๓๗	๒๙.๓๘	๓.๔๖	๑.๙๑
๒. ด้านการสอนของอาจารย์	๕๖.๒๙	๙.๓๖	๕๔.๗๙	๑๓.๒๕	๑.๔๓
๓. ด้านการบริการทางวิชาการ	๕๖.๗๗	๘.๔๗	๕๔.๔๖	๑๐.๔๓	๒.๓๙ *
๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนิสิต	๑๗.๕๓	๒๓.๕๔	๑๕.๕๗๕	๓๑.๔๗	๒.๖๔
รวมเฉลี่ย	๑๖๑.๑๘	๒๓.๕๔	๑๕๕.๗๙	๓๑.๔๗	๒.๖๔**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๑๕ แสดงว่าทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามอายุ โดยส่วนรวมพบว่าทักษะของนิสิตที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และอายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านการบริการทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตพบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๑๖ เปรียบเทียบทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ
จำแนกตามระดับชั้น

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ปีที่ ๑ N = ๑๔		ปีที่ ๒ N = ๒๒		t
	$\bar{x}$	S^2	$\bar{x}$	S^2	
๑. ด้านหลักสูตร	๓๑.๑๖	๓.๔๖	๒๘.๗๗	๒.๐๐	๔.๕๓**
๒. ด้านการสอนของอาจารย์	๕๓.๔๕	๑๐.๘๒	๕๖.๖๔	๔.๗๓	-๒.๗๒**
๓. ด้านการบริการทางวิชาการ	๕๗.๐๕	๑๐.๙๖	๕๔.๐๐	๖.๕๐	๓.๒๗**
๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนิสิต	๑๗.๐๕	๔.๕๔	๑๗.๕๕	๑.๘๘	-๐.๘๗
รวมเฉลี่ย	๑๕๔.๒๑	๒๔.๗๓	๑๕๗.๐๐	๒๐.๒๑	๐.๔๔

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๑๖ แสดงว่าทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามระดับชั้น พิจารณาโดยส่วนรวมพบว่าทักษะของนิสิตชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒ ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านการบริการทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตพบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๑๗ เปรียบเทียบทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ
จำแนกตามสถานภาพสมรส

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	โสด N = ๑๗		แต่งงาน N = ๒๔		t
	$\bar{x}$	S^2	$\bar{x}$	S^2	
๑. ด้านหลักสูตร	๓๐.๒๑	๕.๒๔	๒๙.๗๑	๓.๔๒	๐.๖๑
๒. ด้านการสอนของอาจารย์	๕๔.๙๔	๙.๕๕	๕๕.๗๕	๑๓.๗๖	-๐.๗๖
๓. ด้านการบริการทางวิชาการ	๕๖.๔๗	๙.๙๒	๕๔.๖๗	๑๐.๓๐	๑.๗๔
๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนิสิต	๑๗.๖๘	๒.๕๐	๑๗.๐๘	๓.๕๖	๑.๐๔
รวมเฉลี่ย	๑๕๙.๑๘	๒๗.๒๑	๑๕๗.๒๑	๓๐.๙๔	๐.๘๖

จากตาราง ๑๗ แสดงว่าทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ โดยส่วนรวมและจำแนกเป็นรายด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านการบริการทางวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต พบว่าทัศนะของนิสิตที่เป็นโสดและนิสิตที่แต่งงานไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๑๘ เปรียบเทียบทัศนะของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ
จำแนกตาม เพศ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ชาย N = ๑๑๑		หญิง N = ๒๐๑		t
	$\bar{x}$	S ^๒	$\bar{x}$	S ^๒	
๑. ด้านหลักสูตร	๓๔.๒๒	๓๔.๖๔	๓๓.๖๖	๓๑.๕๘	๐.๘๒
๒. ด้านการสอนของอาจารย์	๕๖.๘๓	๔๒.๓๕	๕๗.๑๒	๔๓.๑๒	-๐.๒๖
๓. ด้านการบริการทางวิชาการ	๕๘.๐๑	๑๒๐.๗๘	๕๕.๐๖	๔๔.๒๘	๒.๓๗ *
๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนิสิต	๑๖.๕๘	๑๔.๗๕	๑๖.๒๖	๑๓.๘๔	๐.๗๐
รวมเฉลี่ย	๑๖๕.๖๓	๒๖๒.๕๗	๑๖๒.๑๐	๒๓๒.๘๒	๑.๑๘

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๑๘ แสดงว่าทัศนะของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามเพศ โดยส่วนรวมพบว่าทัศนะของนิสิตชายและนิสิตหญิงไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการบริการทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตพบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๑๔ เปรียบเทียบทักษะของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามอายุ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี		อายุ ๓๐ ปีขึ้นไป		t
	N = ๒๐๒		N = ๑๑๐		
	$\bar{x}$	S^2	$\bar{x}$	S^2	
๑. ด้านหลักสูตร	๓๓.๑๗	๓๕.๒๘	๓๕.๐๒	๒๕.๖๐	-๓.๐๖**
๒. ด้านการสอนของอาจารย์	๕๕.๗๑	๔๓.๓๒	๕๔.๔๒	๔๒.๘๑	-๓.๓๗**
๓. ด้านการบริการทางวิชาการ	๕๕.๔๖	๑๐๔.๒๐	๕๗.๓๐	๔๖.๖๓	-๑.๕๕
๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนิสิต	๑๖.๐๗	๑๓.๕๔	๑๖.๔๓	๑๔.๔๘	-๑.๘๕
รวมเฉลี่ย	๑๖๐.๔๑	๒๕๑.๓๔	๑๖๘.๗๖	๒๒๐.๐๒	-๒.๔๑**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๑๔ แสดงว่าทักษะของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามอายุ โดยส่วนรวมพบว่าทักษะของนิสิตที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และอายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนด้านการบริการทางวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตพบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๒๐ เปรียบเทียบทักษะของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ
จำแนกตามระดับชั้น

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ปีที่ ๑ N = ๑๕๒		ปีที่ ๒ N = ๑๕๗		t
	$\bar{x}$	S^2	$\bar{x}$	S^2	
๑. ด้านหลักสูตร	๓๔.๗๐	๒๔.๘๐	๓๓.๐๓	๓๔.๓๑	๒.๖๑**
๒. ด้านการสอนของอาจารย์	๕๗.๐๗	๖๘.๒๓	๕๖.๘๗	๑๑๗.๐๗	๐.๐๔
๓. ด้านการบริการทางวิชาการ	๕๖.๘๒	๑๐๓.๐๒	๕๕.๔๐	๑๐๗.๑๒	๑.๒๒
๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนิสิต	๑๖.๖๖	๑๑.๘๗	๑๖.๑๐	๑๖.๒๔	๑.๓๒
รวมเฉลี่ย	๑๖๕.๒๔	๒๐๘.๒๐	๑๖๑.๔๔	๒๗๘.๗๔	๑.๓๓

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๒๐ แสดงว่าทักษะของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ จำแนกตามระดับชั้น โดยส่วนรวมพบว่า ทักษะของนิสิตชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒ ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนด้านการสอนของอาจารย์ ด้านการบริการทางวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตพบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๒๑ เปรียบเทียบทักษะของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ
จำแนกตามสถานภาพสมรส

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	โสด N = ๒๑๓		แต่งงาน N = ๔๔		t
	$\bar{x}$	S^2	$\bar{x}$	S^2	
๑. ด้านหลักสูตร	๓๓.๕๒	๓๒.๖๐	๓๔.๕๘	๓๑.๒๕	-๑.๕๒
๒. ด้านการสอนของอาจารย์	๕๖.๘๑	๑๐๒.๔๑	๕๗.๔๖	๗๑.๕๗	-๐.๕๔
๓. ด้านการบริการทางวิชาการ	๕๖.๑๕	๑๑๐.๘๘	๕๖.๐๑	๙๔.๒๘	๐.๑๒
๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนิสิต	๑๖.๒๔	๑๔.๒๑	๑๖.๕๗	๑๔.๐๖	-๐.๖๑
รวมเฉลี่ย	๑๖๒.๗๗	๒๖๐.๑๐	๑๖๔.๖๑	๒๑๑.๑๖	-๐.๖๓

จากตาราง ๒๑ แสดงว่าทักษะของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ โดยส่วนรวมและจำแนกเป็นรายด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านการบริการทางวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต พบว่าทักษะของนิสิตที่เป็นโสดและนิสิตที่แต่งงานไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ ๓ ข้อมูลแสดงความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ วิเคราะห์จาก

แบบสอบถามปลายเปิด ปรากฏในตาราง ๒๒

ตาราง ๒๒ ความคิดเห็นของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา
สาขาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัย	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ผู้แสดง ความคิดเห็น	คิด เป็น ร้อยละ	ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการ
มศว.	ด้านหลักสูตร	๔๘	๒๓.๘๘	รายวิชาพื้นฐานบางวิชามี เนื้อหาซ้ำซ้อนกัน เนื้อหาวิชายังไม่ส่งเสริมประสบการณ์ การวิจัย เท่าที่ควร
	ด้านการสอนของอาจารย์	๔๔	๒๑.๘๘	อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ใช้สื่อการสอนน้อย อาจารย์ไม่เปิด โอกาสให้นิสิตแสดงความคิดเห็น เท่าที่ควร
	ด้านการบริการทางวิชาการ	๘๕	๔๒.๒๕	ห้องสมุดมี เอกสารตำราไม่เพียงพอ การประชาสัมพันธ์ทางวิชาการยังไม่ทั่วถึง และการจัดตารางสอบยังไม่เหมาะสม
	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนิสิต	๒๕	๑๑.๙๓	อาจารย์มี เวลาให้คำปรึกษาน้อย และ ไม่ให้ความสนใจกับการทำปริญญานิพนธ์ ของนิสิต เท่าที่ควร

ตาราง ๒๒ (ต่อ)

มหาวิทยาลัย	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ผู้แสดง ความคิดเห็น	คิด เป็น ร้อยละ	ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการ
มก.	ด้านหลักสูตร	๒๒	๖๒	รายวิชาพื้นฐานบางวิชามีเนื้อหาซ้ำซ้อน กัน นิสิตไม่มีโอกาสเลือกเรียนใน รายวิชาที่สนใจ
	ด้านการสอนของอาจารย์	๒๐	๒๐	อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย และอาจารย์มักจะไม่เข้าสอนตรงตาม เวลา
	ด้านการบริการทางวิชาการ	๔๓	๔๓	ห้องสมุดมีเอกสารตำราไม่เพียงพอ การลงทะเบียนวิชาเรียนล่าช้า และ ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวิชาการ ต่าง ๆ
	ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการ ระหว่างอาจารย์กับนิสิต	๑๕	๑๕	อาจารย์มีเวลาสำหรับให้คำปรึกษาแนะนำ เกี่ยวกับปัญหานิพนธ์ของนิสิตน้อยเกินไป
มศก.	ด้านหลักสูตร	-	-	-
	ด้านการสอนของอาจารย์	๒	๒๘.๕๗	อาจารย์ที่สอนประจำมีน้อย
	ด้านการบริการทางวิชาการ	๕	๗๐.๔๓	นิสิตไม่สะดวกในการเดินทางเรียนทั้ง ๒ วิทยาเขตคือ วิทยาเขตวังท่าพระ

ตาราง ๒๒ (ต่อ)

มหาวิทยาลัย	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ผู้แสดง ความคิดเห็น	คิด เป็น ร้อยละ	ความคิด เห็นของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการ
				กรุงเทพฯ กับวิทยาเขตพระราชวัง สนามจันทร์ นครปฐม
	ด้านความสัมพันธ์ทาง วิชาการระหว่างอาจารย์ กับนิสิต	-	-	-
จุฬา	ด้านหลักสูตร	๑๕	๑๐.๗๒	เนื้อหาบางวิชาซ้ำซ้อนกับระดับปริญญาตรี และนิสิตมีโอกาเลือก เรียนรายวิชา ที่สนใจได้น้อย
	ด้านการสอนของอาจารย์	๓๒	๒๕	อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย อาจารย์บางคนไม่ได้เตรียมการสอน และไม่รับฟังความคิด เห็นของนิสิต เท่า ที่ควร
	ด้านการบริการทาง วิชาการ	๖๑	๔๗.๖๔	ห้องสมุดมี เอกสารตำราไม่เพียงพอ ระ เียบการยืมหนังสือและปริญญานิพนธ์ ยังไม่เหมาะสม ควรจัดห้องพัก เพื่อ ให้นิสิตได้พบปะกัน

ตาราง ๒๒ (ต่อ)

มหาวิทยาลัย	สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	ผู้แสดง ความคิดเห็น	คิด เป็น ร้อยละ	ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางวิชาการ
	ด้านความสัมพันธ์ทาง วิชาการระหว่างอาจารย์ กับนิสิต	๒๐	๑๕.๖๓	อาจารย์มีเวลาให้คำปรึกษาทางวิชาการ แก่นิสิตค่อนข้างน้อย และอาจารย์ บางท่านไม่มีความ เป็นกันเองกับนิสิต

จากตาราง ๒๒ แสดงว่านิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แสดงความคิดเห็นจำนวน ๒๐๑ คน ต้องการให้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตรร้อยละ ๒๓.๘๔ ด้านการสอนของอาจารย์ร้อยละ ๒๑.๘๔ ด้านการบริการทางวิชาการร้อยละ ๔๒.๒๔ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตร้อยละ ๑๑.๔๓

นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แสดงความคิดเห็นจำนวน ๑๐๐ คน ต้องการให้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตรร้อยละ ๒๒ ด้านการสอนของอาจารย์ร้อยละ ๒๐ ด้านการบริการทางวิชาการร้อยละ ๔๓ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตร้อยละ ๑๔

นิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร แสดงความคิดเห็นจำนวน ๗ คน ต้องการให้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการสอนของอาจารย์ร้อยละ ๒๘.๕๗ ด้านการบริการทางวิชาการร้อยละ ๗๑.๔๓ ส่วนด้านหลักสูตรและด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น

นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แสดงความคิดเห็นจำนวน ๑๒๘ คน ต้องการให้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านหลักสูตรร้อยละ ๑๑.๗๒ ด้านการสอนของอาจารย์ร้อยละ ๒๕ ด้านการบริการทางวิชาการร้อยละ ๔๗.๖๕ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตร้อยละ ๑๕.๖๓

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

๑. เพื่อศึกษาทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ

๒. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับชั้น และสถานภาพ-สมรส

วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนิสิตระดับปริญญาโทชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒ ที่ศึกษาทางด้านการศึกษามหาบัณฑิตในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๓ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน ๗๔๔ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาและดัดแปลงจากแบบสำรวจ จำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยของ อรรถพร คุณพันธ์ แบบสอบถามชุดแบบสำรวจกิจกรรมในสถาบันอุดมศึกษา (The Inventory of College Activities หรือ ICA) ของอเล็กซานเดอร์ ดับบลิว แอสติน (Alexander W. Astin) แบบสอบถามแบ่งเป็น ๓ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ เป็นคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ ๔ ด้านคือ

๑. ด้านหลักสูตร

๒. ด้านการสอนของอาจารย์

๓. ด้านการบริการทางวิชาการ

๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าสถิติเบื้องต้นได้แก่ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับชั้น และสถานภาพสมรส

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ข้อมูลแสดงทักษะของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ ด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านการบริการทางวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต ผลปรากฏว่า

๑.๑ สภาพแวดล้อมทางวิชาการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นิสิตมีทักษะต่อด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการบริการทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า นิสิตมีความเห็นต่ออาจารย์มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนอยู่ในระดับมาก ส่วนการจัดปฐมนิเทศเกี่ยวกับการศึกษา การลงทะเบียนวิชาเรียน ห้องสมุดมีตำราทางวิชาการในสาขาวิชาชีพเพียงพอสำหรับการศึกษาค้นคว้า ความสะดวกในการให้บริการต่าง ๆ ของห้องสมุด สาขาวิชาที่เรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการประชุมสัมมนา การเชิญวิทยากรมาบรรยายในหัวเรื่องที่เป็นประโยชน์และความสะดวกในการติดต่อเรื่องต่าง ๆ จากบัณฑิตวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการเปิดโอกาสให้นิสิตร่วมปฏิบัติงานทางวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนการกระตุ้นให้นิสิตเขียนบทความทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย

✓สรุปว่านิสิตมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อยู่ในระดับปานกลาง เพื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้านพบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านหลักสูตรสูงกว่าด้านอื่น ๆ คือ ๓.๐๔ ส่วนด้านการบริการทางวิชาการมีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าทุก ๆ ด้านคือ ๒.๔๓

๑.๒ สภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นิสิตมีทัศนคติต่อด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการบริการทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า นิสิตมีความเห็นต่อการจัดหมวดวิชาพื้นฐานการศึกษามีความเหมาะสม อาจารย์มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน การเปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี มีความเป็นกันเองกับนิสิต และอาจารย์ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตอยู่ในระดับมาก ส่วนการจัดปฐมนิเทศเกี่ยวกับการศึกษา การมีโอกาสเสัอกลงทะเบียนวิชาเรียน สภาพแวดล้อมของห้องสมุดเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า การบริการต่าง ๆ ของห้องสมุดสาขาวิชาที่เรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตมีการประชุมสัมมนา การเชิญวิทยากรมาบรรยายในเรื่องที่เป็นประโยชน์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตจัดพิมพ์หนังสือทางวิชาการ อำนวยความสะดวกในการศึกษาดูงานนอกสถานที่ และตารางเรียนเอื้ออำนวยให้นิสิตสามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการมีส่วนร่วมในโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัย และการจัดหาทุนอุดหนุนในการทำวิจัยของนิสิตอยู่ในระดับน้อย

✓สรุปว่านิสิตมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้านพบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านหลักสูตรสูงกว่าด้านอื่น ๆ คือ ๓.๒๔ ส่วนด้านการบริการทางวิชาการ มีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าทุก ๆ ด้านคือ ๒.๔๑

๑.๓ สภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศิลปากร นิสิตมีทัศนคติต่อด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติมในสาขาวิชาที่เรียน อาจารย์เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ยอมรับฟังความคิดเห็น และมีความเป็นกันเองกับนิสิต การจัดห้องพักให้นิสิตได้พบปะเพื่อแลกเปลี่ยน

ความคิดเห็น การอำนวยความสะดวกในการศึกษาดูงานนอกสถานที่ และการติดต่อเรื่องต่าง ๆ จากบัณฑิตวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก ส่วนหลักสูตรส่งเสริมประสบการณ์ด้านการวิจัย การเปิดโอกาสให้นิสิตร่วมทำงานวิจัยในโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัย การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการวิจัย การจัดทุนอุดหนุนสำหรับการวิจัยให้แก่นิสิต และอาจารย์กระตุ้นให้นิสิตเขียนบทความทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย

✓ สรุปว่านิสิตมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากรอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้านพบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตสูงกว่าด้านอื่น ๆ คือ ๓.๔๖ ส่วนด้านหลักสูตรมีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าทุก ๆ ด้านคือ ๒.๔๔

๑.๔ สภาพแวดล้อมทางวิชาการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิสิตมีทัศนคติต่อด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า นิสิตมีความเห็นค่อนข้างพอใจจัดไว้มีความเหมาะสม รายวิชาที่เรียนน่าสนใจ อาจารย์มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนช่วยแนะนำเอกสารตำราและแหล่งวิชาการให้แก่นิสิต เปิดโอกาสให้นิสิตแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต มีความเป็นกันเองกับนิสิต ความสะดวกในการลงทะเบียนวิชาเรียน และการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตอยู่ในระดับมาก ส่วนการเปิดโอกาสให้นิสิตร่วมทำงานวิจัยในโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัย การจัดห้องพักให้แก่นิสิตได้พบปะ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

✓ สรุปว่านิสิตมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยเป็นรายด้านพบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านหลักสูตรสูงกว่าด้านอื่น ๆ คือ ๓.๓๔ ส่วนด้านการบริการทางวิชาการมีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าทุก ๆ ด้านคือ ๒.๔๔

ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัยที่มีต่อ

สภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับชั้น และสถานภาพสมรส ผลปรากฏว่า

๒.๑ นิสิตชายและนิสิตหญิง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน

๒.๒ นิสิตที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และนิสิตที่มีอายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๒.๓ นิสิตชั้นปีที่ ๑ และนิสิตชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๒.๔ นิสิตที่เป็นโสดและนิสิตที่แต่งงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๒.๕ นิสิตชายและนิสิตหญิง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน

๒.๖ นิสิตที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และนิสิตที่มีอายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน

๒.๗ นิสิตชั้นปีที่ ๑ และนิสิตชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน

๒.๘ นิสิตที่เป็นโสดและนิสิตที่แต่งงาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน

๒.๙ นิสิตชายและนิสิตหญิง มหาวิทยาลัยศิลปากร มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน

๒.๑๐ นิสิตที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และนิสิตที่มีอายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป มหาวิทยาลัยศิลปากร มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๒.๑๑ นิสิตชั้นปีที่ ๑ และนิสิตชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน

๒.๑๒ นิสิตที่เป็นโสดและนิสิตที่แต่งงาน มหาวิทยาลัยศิลปากร มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน

๒.๑๓ นิสิตชายและนิสิตหญิงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน

๒.๑๔ นิสิตที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และนิสิตที่มีอายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๒.๑๕ นิสิตชั้นปีที่ ๑ และนิสิตชั้นปีที่ ๒ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน

๒.๑๖ นิสิตที่เป็นโสดและนิสิตที่แต่งงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ ๓ ข้อมูลแสดงความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการ วิเคราะห์จากแบบสอบถามปลายเปิด ปรากฏผลดังนี้คือ

นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๐๐ คน นิสิตร้อยละ ๔๒.๒๔ มีความเห็นต่อการบริการทางวิชาการคือ ห้องสมุดมีเอกสารตำราไม่เพียงพอ และส่วนใหญ่เป็นหนังสือเก่าซึ่งมีเนื้อหาค่อนข้างล้าสมัย การประชาสัมพันธ์ทางวิชาการยังไม่ทั่วถึงและไม่สร้างความสนใจ และนอกจากนี้เห็นว่าการจัดตารางสอบไม่มีความเหมาะสม อาทิเช่น วิชาที่สอบในแต่ละวันมากเกินไป เป็นต้น นิสิตร้อยละ ๒๓.๕๔ มีความเห็นต่อด้านหลักสูตรคือ รายวิชาพื้นฐานในหลักสูตรบางวิชามีเนื้อหาซ้ำซ้อนกัน และนิสิตมีโอกาสน้อยลงทะเลียนเรียนวิชาที่สนใจได้น้อย นอกจากนั้นหลักสูตรไม่เน้นประสบการณ์ทางด้านการวิจัยเท่าที่ควร นิสิตร้อยละ ๒๑.๕๔ มีความเห็นต่อการสอนของอาจารย์คือ อาจารย์ส่วนใหญ่ยังใช้วิธีสอนแบบบรรยาย การใช้สื่อการเรียนการสอนยังน้อย และอาจารย์ไม่เปิดโอกาสให้นิสิตแสดงความคิดเห็นเท่าที่ควร นิสิตร้อยละ ๑๑.๕๓ มีความเห็นต่อด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตคือ อาจารย์มีเวลาให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตน้อยเกินไป และอาจารย์ไม่ให้ความสนใจกับการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตเท่าที่ควร เช่น เมื่อนิสิตขอให้อาจารย์เป็นกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์มักจะได้รับคำบ่ายเบี่ยงหรือปฏิเสธ

นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แสดงความคิดเห็นจำนวน ๑๐๐ คน นิสิตร้อยละ ๔๓ มีความเห็นต่อการบริการทางวิชาการคือ ห้องสมุดมีเอกสารตำราไม่เพียงพอ การลงทะเบียน

วิชาเรียนล่าช้า และไม่ได้รับความสะดวกจากเจ้าหน้าที่เท่าที่ควร นอกจากนี้นิสิตมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวิชาการบ้าง อาทิเช่น การจัดนิทรรศการ การเชิญวิทยากรมาบรรยายในเรื่องที่เป็นประโยชน์ เป็นต้น นิสิตร้อยละ ๒๒ มีความเห็นต่อด้านหลักสูตรคือ ควรปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพสังคม รายวิชาพื้นฐานการศึกษางานวิชามีเนื้อหาซ้ำซ้อนกัน และนิสิตไม่มีโอกาสเลือกเรียนในรายวิชาที่สนใจ นิสิตร้อยละ ๒๐ มีความเห็นต่อด้านการสอนของอาจารย์คือ อาจารย์ไม่ใช้วิธีสอนใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย และอาจารย์บางท่านไม่เข้าสอนตรงตามเวลา นิสิตร้อยละ ๑๕ มีความเห็นต่อด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตคือ อาจารย์มีเวลาสำหรับให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหานิพนธ์น้อยเกินไป

นิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากรแสดงความคิดเห็น จำนวน ๗ คน นิสิตร้อยละ ๒๘.๕๗ มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการคือ อาจารย์ที่สอนประจำมีจำนวนน้อย และนิสิตร้อยละ ๗๑.๔๓ ไม่ได้รับความสะดวกในการเดินทางเรียนถึง ๒ วิทยาเขต คือที่มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ กรุงเทพฯ กับวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแสดงความคิดเห็นจำนวน ๑๒๘ คน นิสิตร้อยละ ๔๗.๖๕ มีความคิดเห็นต่อการบริการทางวิชาการคือ การบริการต่าง ๆ ของห้องสมุดยังไม่ได้ได้รับความสะดวก อาทิเช่น หนังสือเอกสารตำราประกอบการศึกษาค้นคว้ามีจำนวนไม่เพียงพอ ระเบียบการยืมหนังสือและปฏิญานิพนธ์ยังไม่เหมาะสม เป็นต้น และควรจัดห้องพักให้นิสิตได้พบปะเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น นิสิตร้อยละ ๒๕ มีความคิดเห็นต่อด้านการสอนของอาจารย์คือ อาจารย์บางท่านไม่มีการเตรียมการสอน วิธีสอนส่วนใหญ่เป็นแบบบรรยาย และยังเน้นภาคทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติจริง นอกจากนี้อาจารย์บางท่านไม่สนใจรับฟังความคิดเห็นของนิสิต นิสิตร้อยละ ๑๔.๖๓ มีความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตคือ อาจารย์มีเวลาให้คำปรึกษา-แนะนำทางวิชาการแก่นิสิตค่อนข้างน้อย และอาจารย์บางท่านไม่มีความเป็นกันเองกับนิสิต นิสิตร้อยละ ๑๑.๗๒ มีความคิดเห็นต่อด้านหลักสูตรคือ หลักสูตรยังไม่เหมาะสมกับสภาพสังคม เนื้อหาบางวิชาซ้ำซ้อนกับระดับปริญญาตรี และนิสิตมีโอกาสน้อยที่จะเรียนวิชาเรียนตามที่สนใจได้น้อย

อภิปรายผล

การศึกษาทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ทั้ง ๔ ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านการบริการทางวิชาการ และด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า นิสิตแต่ละมหาวิทยาลัยมีความเห็นว่าด้านหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องสร้างหลักสูตร รายวิชาหรือ กิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความสนใจ และความต้องการ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริงของนิสิต (กานดา ณ ถลาง ๒๕๒๒ : ๘๑) อีกประการหนึ่ง หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของแต่ละมหาวิทยาลัย ได้เน้นเนื้อหาสาระและประสบการณ์ด้านการวิจัย (มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๕ : ๒๕๒ - ๒๕๐) ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาการให้กับนิสิตอย่างแท้จริง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความเห็นว่ากลุ่มวิชาเอกมีความเหมาะสม และรายวิชาที่เรียนน่าสนใจอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการจัดหลักสูตรของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แบ่งเป็นกลุ่มวิชาดังนี้คือ กลุ่มวิชาเอก กลุ่มวิชาพื้นฐานทางการศึกษา กลุ่มวิชาเลือกเสรี และการทำปริญญานิพนธ์เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ (มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๒ : ๒๕๒ - ๒๕๐) โดยมีสัดส่วนที่เหมาะสม และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับความสนใจของนิสิต สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร มีความเห็นว่า หลักสูตรสายศึกษาศาสตร์ยังไม่ส่งเสริมประสบการณ์ด้านการวิจัยเท่าที่ควร ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากนโยบายของมหาวิทยาลัยที่ได้ออกระเบียบกำหนดให้นิสิตลดจำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนในแต่ละภาคเรียนจาก ๑๕ - ๑๖ หน่วยกิต เหลือเพียง ๑๒ หน่วยกิต ทั้งนี้เพื่อให้นิสิตได้มีเวลาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น รวมทั้งการหาประสบการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัยนั้น แทนที่นิสิตจะเอาเวลาไปศึกษาค้นคว้าตามเจตนารมณ์ของบัณฑิตวิทยาลัย กลับเอาเวลาไปทำงานในหน้าที่ประจำ เพราะว่านิสิตบางคนเข้ามาศึกษาโดยมิได้ลาศึกษาต่อจากหน่วยงานที่สังกัด จึงไม่สามารถทุ่มเทเวลาให้

กับการศึกษาค้นคว้าได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย (ประกอบ คูณารักษ์ ๒๕๒๒ : ๖๔) หรือ เหตุผลอีกประการหนึ่ง อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ ไม่ได้จัดกิจกรรม การเรียนที่ส่งเสริมประสบการณ์ด้านการวิจัย ซึ่งบางลักษณะวิชาสามารถกระทำได้ โดย มอบหมายงานในลักษณะการวิจัยเฉพาะกรณี

ด้านการสอนของอาจารย์พบว่า นิสิตแต่ละมหาวิทยาลัยมีทักษะต่อการสอนของอาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความเห็นว่าอาจารย์มีความรู้ ความสามารถในวิชาที่สอนเป็นอย่างมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า มหาวิทยาลัยได้ ตระหนักถึงความสำคัญของอาจารย์ที่สอนในระดับนี้ ทั้งในด้านคุณวุฒิและคุณภาพ ดังนั้นอาจารย์ ที่สอนในระดับบัณฑิตศึกษา จึงเป็นผู้ที่ถูกเลือกสรร และถือว่าเป็นผู้มีความสามารถในการสอน เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาคณาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาพบว่า อาจารย์ที่ สอนในระดับบัณฑิตศึกษาปัจจุบัน มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ดี (มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๒ : ๕๐) อีกประการหนึ่งมหาวิทยาลัยทั้งสามแห่งดังกล่าว ได้ เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษามาเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี คือมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ส่วนจุฬาลงกรณ์- มหาวิทยาลัยเปิดสอนระดับนี้มานานกว่า ๔๐ ปี แต่ได้จัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยขึ้นปี พ.ศ. ๒๕๐๕ (มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๒ : ๖๓-๖๓๐) จึงเป็นแหล่งรวมอาจารย์ผู้มีประสบการณ์และ ความรู้ความสามารถ ในเรื่องเดียวกันนี้ นิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากรมีความเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร เพิ่งจะมีขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ คือเปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ ประกอบกับอาจารย์ที่สอนในสาขา ศึกษาศาสตร์ มีจำนวนน้อย จึงต้องอาศัยอาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานอื่น ๆ มาช่วยสอน ทำให้คุณภาพการสอนของอาจารย์โดยส่วนรวมไม่เด่นชัดเท่าที่ควร (ประกอบ คูณารักษ์ ๒๕๒๒ : ๖๖ - ๖๔) และการที่บัณฑิตวิทยาลัยเชิญอาจารย์พิเศษมาช่วยสอนในแต่ละ เทอม ส่งผลต่อทักษะของนิสิตเกี่ยวกับการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติมในสาขาที่เรียนอยู่ ในระดับมาก นอกจากนี้นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์-

มหาวิทยาลัย มีความเห็นว่าอาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น และมีความเป็น
 กันเองกับนิสิตเป็นอย่างมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีความเข้าใจต่อปรัชญา
 และความมุ่งหมายของบัณฑิตศึกษา หอมีได้จัดการเรียนการสอนแบบเน้นถ่ายทอดทางวิชาการ
 เท่านั้น แต่ได้เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงออกทางความคิดเห็นควบคู่ไปด้วย อีกประการหนึ่ง
 อาจเป็นเพราะว่า นิสิตที่ศึกษาในสายศึกษาศาสตร์ระดับนี้ โดยมากมีประสบการณ์การทำงาน
 อาทิเช่น เป็นครูอาจารย์ตามสถาบันหรือโรงเรียนต่าง ๆ หรือบางคนก็ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
 กับการศึกษาในหน้าที่ต่าง ๆ กัน ย่อมมีความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษា ส่วนความ
 เป็นกันเองระหว่างอาจารย์กับนิสิตนั้น อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการเรียนการสอนเอื้ออำนวย
 ให้อาจารย์กับนิสิตมีความคุ้นเคยและเป็นกันเอง ได้แก่ การเรียนในลักษณะการสัมมนากลุ่ม
 ย่อย การศึกษาฐาน และรวมถึงการจัดกิจกรรมสันทนาการต่าง ๆ ที่ช่วยเสริมสร้างความ
 เป็นกันเองระหว่างนิสิตกับอาจารย์ยิ่งขึ้น

ด้านการบริการทางวิชาการพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์มีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้นิสิตร่วมทำวิจัยในโครงการวิจัยของ
 มหาวิทยาลัยอยู่ในระดับน้อย / การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับอุปกรณ์สำหรับการวิจัย และ
 การจัดหาทุนสำหรับการวิจัยให้แก่นิสิตยังอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน / ซึ่งโดยหลักการแล้วการบริการ
 ในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าว ควรได้รับความสนใจเป็นพิเศษ ทั้งนี้เพราะการศึกษาในระดับ
 บัณฑิตศึกษา มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา การค้นคว้า
 วิจัย โดยเฉพาะการศึกษาในลักษณะค้นคว้าวิจัยนั้น เป็นคุณลักษณะสำคัญของการศึกษาในระดับ
 นี้ (วิจิตร ศรีสุวาน ๒๕๒๒ : ๑๕ - ๓๐) แต่การที่มหาวิทยาลัยยังไม่อาจจัดบริการ
 ดังกล่าวได้ดีเท่าที่ควร อาจเป็นเพราะข้อจำกัดบางประการของมหาวิทยาลัย อาทิเช่น ทุน
 อุดหนุนสำหรับการวิจัยของนิสิตมีน้อย อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีไม่เพียงพอกับ
 จำนวนนิสิต เป็นต้น / อีกประการหนึ่งหน่วยงานหรือองค์การที่ประสงค์จะให้ทุนสำหรับการทำ
 วิจัย มักจะมอบทุนการวิจัยให้กับอาจารย์ หรือผู้ที่มีผลงานวิจัยจนเป็นที่เชื่อถือ (อุบล
 เรียงสุวรรณ ๒๕๒๒ : ๓๔-๓๖) ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาที่มหาวิทยาลัยหลายแห่งประสบอยู่
 และมีผลต่อคุณภาพของงานวิจัย (มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๒ : ๑๗๗ - ๑๘๖) นิสิต

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความเห็นว่า การลงทะเบียนวิชาเรียนยังไม่ได้ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการกำหนดให้นิสิตมาลงทะเบียนพร้อมกันหลาย ๆ วิชาเอก แต่เจ้าหน้าที่รับลงทะเบียนมีจำนวนน้อย จึงทำให้เกิดปัญหาการลงทะเบียนวิชาเรียนล่าช้า

สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยจัดบริการทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากร มีความเห็นอยู่ในระดับมากในเรื่องการเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย การจัดห้องพักให้กับนิสิตเพื่อพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การได้รับความสะดวกในการศึกษาดูงานนอกสถานที่ และความสะดวกในการติดต่อเรื่องต่าง ๆ จากบัณฑิตวิทยาลัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า มหาวิทยาลัยได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงช่วยส่งเสริมให้การศึกษานิสิตสมบูรณ์ยิ่งขึ้น / เพราะการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มีลักษณะเป็นแบบเฉพาะ นอกจากต้องเรียนในห้องเรียนแล้ว ยังต้องมีห้องบรรยายพิเศษ ห้องปฏิบัติการทางการวิจัย ห้องอ่านหนังสือและห้องประชุมปรึกษาหารือของนิสิต (สถิตย์ นิยมญาติ ๒๕๒๒ : ๒๕๐) ตลอดจนการเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายในเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่นิสิต ซึ่งถือว่าเป็นการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการที่ควรสนับสนุน (กานดา ณ ถลาง ๒๕๒๒ : ๑๐๒)

อีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะว่านิสิตที่กำลังศึกษาในสายศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยศิลปากรมีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับจำนวนนิสิตมหาวิทยาลัยอื่น คือ มีเพียง ๔๑ คน จึงทำให้การจัดบริการในเรื่องดังกล่าวได้ทั่วถึง ส่วนนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้นิสิตร่วมทำงานวิจัยในโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มหาวิทยาลัยยังไม่มีทุนสนับสนุนในการทำวิจัยมากเพียงพอที่จะเปิดโครงการวิจัยอย่างกว้างขวาง (สุประดิษฐ์ บุณนาค ๒๕๒๒ : ๘๖) ทำให้นิสิตไม่มีโอกาสร่วมวิจัยในโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยเท่าที่ควร

ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตพบว่า นิสิตแต่ละมหาวิทยาลัยมีความเห็นระดับปานกลางเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความเห็นว่า อาจารย์ส่งเสริมและกระตุ้นให้นิสิตเขียนบทความทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การแสดงความคิดเห็นในรูปแบบของ

บทความนั้น เป็นเรื่องเฉพาะตัวของนิสิตแต่ละคนที่สามารถแสดงออกได้โดยเสรี ซึ่งอาจารย์ไม่จำเป็นต้องคอยกระตุ้นนิสิตในเรื่องนี้แต่อย่างใด / อีกประการหนึ่ง การจัดทำวารสารหรือสิ่งพิมพ์ในมหาวิทยาลัยยังไม่กว้างขวางพอที่จะให้อ่านวนให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็นเท่าที่ควร ส่วนนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความเห็นว่า อาจารย์ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตเป็นอย่างดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิต และถือเป็นภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ จึงคอยเอาใจใส่ดูแลและให้คำปรึกษาแนะนำเมื่อนิสิตประสบปัญหา อีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะมีอาจารย์เพียงพอที่จะเป็นที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ของนิสิต ในเรื่องเดียวกันนี้นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการรับนิสิตเข้าเรียนในบางวิชาเอก รับนิสิตไม่สมดุลกับจำนวนอาจารย์ที่จะช่วยให้การแนะนำการทำปริญญานิพนธ์ เมื่อถึงขั้นตอนที่นิสิตทำปริญญานิพนธ์ปรากฏว่าไม่มีอาจารย์ช่วยทำหน้าที่แนะนำหรือให้คำปรึกษา อีกประการหนึ่งอาจารย์บางท่านต้องปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ด้วย จึงไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแนะนำแก่นิสิตเท่าที่ควร (สถิตย์ นิยมญาติ ๒๕๒๒ : ๒๔๔)

✓ การศึกษาเปรียบเทียบทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของแต่ละมหาวิทยาลัย จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับชั้น และสถานภาพสมรส ผลการศึกษาพบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิง มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนิสิตที่ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในวัยผู้ใหญ่ ซึ่งมีวุฒิภาวะสูงพอที่จะพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล . และอีกประการหนึ่ง การศึกษาในสาขาศึกษาศาสตร์ รูปแบบการเรียนการสอนยังเปิดโอกาสให้นิสิตทั้งชายและหญิงร่วมกิจกรรมการเรียนด้วยกันตลอดเวลา โดยมิได้จัดกิจกรรมการเรียนสำหรับนิสิตเพศใดเป็นพิเศษ จึงทำให้ทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิงไม่แตกต่างกัน ✓

นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และอายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๑ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตแต่ละคนที่มีอายุต่างกัน ย่อมส่งผลต่อความรู้สึกนึกคิด ความกระตือรือร้น ความวิตกกังวล

โดยเฉพาะเมื่อเข้ามาศึกษาในระดับนี้ การเรียนการสอนมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการเฉพาะสาขาวิชา ดังนั้นการจัดหลักสูตร รูปแบบการเรียน ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล ได้ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนิสิต ซึ่งโดยทั่ว ๆ ไป นิสิตเมื่อเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยย่อมมีความวิตกกังวลใจในเรื่องต่าง ๆ ทั้งเรื่องการเรียน การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อน ครูอาจารย์ และการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่มหาวิทยาลัยกำหนด (วัลลภา ศุนาลัย ๒๕๒๐ : ๘) ส่วนนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และอายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ ในระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นหลักสูตรที่เกี่ยวกับวิธีสอนวิชาต่าง ๆ ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ต้องรับนิสิตที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการสอนมาแล้ว จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้มีอายุใกล้เคียงกัน ความคิดเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ จึงไม่แตกต่างกัน

- นิสิตบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตทั้งสองระดับมีระยะเวลาศึกษาในระดับนี้ต่างกัน นิสิตชั้นปีที่ ๑ ซึ่งเป็นนิสิตที่เข้ามาศึกษาในปีแรกของหลักสูตรอยู่ระหว่างการปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพการศึกษาระดับนี้ ซึ่งได้แก่การปรับตัวเกี่ยวกับกฎระเบียบต่าง ๆ กระบวนการเรียนการสอนและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แต่ละคน โดยเฉพาะระเบียบการวัดผลและการประเมินผลที่แตกต่างจากการศึกษาระดับปริญญาตรี อาทิเช่น นิสิตที่เข้าเรียนในภาคเรียนแรก ถ้าหากทำคะแนนเฉลี่ยสะสมได้ต่ำกว่า ๒.๗๕ จะต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตศึกษา นอกจากนี้ผลการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ จะต้องได้ระดับคะแนนไม่ต่ำกว่าเกรด B เป็นต้น มีผลให้นิสิตที่เพิ่งเข้ามาศึกษาในปีแรกมีความวิตกกังวลมาก นอกจากนี้นิสิตปีแรกจะต้องเรียนวิชาต่าง ๆ หลายกลุ่มวิชา ได้แก่กลุ่มวิชาเอก วิชาพื้นฐานทางการศึกษา และวิชาเลือกเสรี จึงต้องปรับตัวเองเพื่อการเรียนรู้ ส่วนนิสิตในชั้นปีที่ ๒ ซึ่งมีประสบการณ์และคุ้นเคยกับระบบการเรียนการสอนมากขึ้น ย่อมมีการปรับตัวและสามารถแก้ปัญหาได้ดีกว่านิสิตชั้นปีที่ ๑ . สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระดับชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อม

ทางวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่ามหาวิทยาลัย ได้จัดสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการของนิสิต ทั้ง ๒ ระดับ ได้แก่กฎระเบียบต่าง ๆ การสอนของอาจารย์ การวัดผลและประเมินผล ตลอดจนการจัดบริการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นิสิตอย่างทั่วถึง ทำให้นิสิตโดยส่วนรวมคลายความวิตกกังวล แม้ว่าบางคนจะเพิ่งเข้าศึกษาในปีแรกก็ตาม

✓ นิสิตที่เป็นโสดและนิสิตที่แต่งงาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตที่เป็นโสดและนิสิตที่แต่งงาน ต่างมีความมุ่งมั่นและมีความตั้งใจที่จะศึกษาอย่างเต็มที่ มีความพร้อมทุก ๆ ด้าน ดังนั้นเมื่อเข้ามาศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา จึงสามารถทุ่มเทให้กับการศึกษาค้นคว้าได้อย่างเต็มที่ ทั้งนิสิตที่เป็นโสด และนิสิตที่แต่งงานแล้ว ✓

ข้อเสนอแนะ

๑. ด้านหลักสูตร จากผลการศึกษาพบว่า นิสิตแต่ละมหาวิทยาลัยมีความเห็นว่า หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง นิสิตเห็นด้วยกับกลุ่มวิชาต่าง ๆ ที่มีในหลักสูตร แต่ก็ต้องการให้มีโอกาสเลือกเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ตามความสนใจ และหลักสูตรที่ส่งเสริมประสบการณ์ด้านการวิจัยยังมีน้อย ดังนั้นเมื่อมีการปรับปรุงหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ควรเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยให้มากขึ้นกว่าเดิม โดยบรรจุไว้ในรายวิชาต่าง ๆ ในกลุ่มวิชาเอก วิชาพื้นฐานการศึกษา หรือวิชาเลือกเสรี ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ด้านการวิจัยให้แก่นิสิต นอกจากนี้ควรจัดระบบการบริหารหลักสูตรให้เอื้ออำนวยต่อการเลือกวิชาเรียน ทั้งนี้เพราะนิสิตแต่ละคนมีความสนใจในวิชาต่าง ๆ แตกต่างกัน การเปิดโอกาสให้นิสิตเลือกเรียนอย่างเสรีนั้น ช่วยให้นิสิตได้ศึกษาค้นคว้าตามความถนัดและตามความสนใจมากยิ่งขึ้น

๒. ด้านการสอนของอาจารย์ จากผลการศึกษาพบว่า นิสิตแต่ละมหาวิทยาลัยมีความเห็นต่อด้านการสอนของอาจารย์อยู่ระดับปานกลาง แต่จากความคิดเห็นของนิสิต ในแบบสอบถาม

ปลายเปิดในเรื่องนี้ นิสิตต้องการให้อาจารย์ใช้วิธีการสอนแบบอื่น ๆ บ้าง นอกจากวิธีการบรรยาย จึงเสนอแนะว่าการสอนของอาจารย์นั้น อาจารย์ควรมีการเตรียมการสอนอย่างดี มีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนให้ชัดเจน และสนับสนุนให้นิสิตคิดเอง โดยการนำการสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ เช่น การสอนแบบจุลยบุคคล หรือการเล่นแบบกลุ่มย่อย เป็นต้น

๓. ด้านการบริการทางวิชาการ จากผลการศึกษาพบว่า นิสิตแต่ละมหาวิทยาลัยมีความเห็นต่อด้านการบริการทางวิชาการอยู่ระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของนิสิตในแบบสอบถามปลายเปิดพบว่า การจัดบริการทางวิชาการ ยังมีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข ได้แก่การบริการของห้องสมุด เนื่องจากห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าสำคัญยิ่งในระดับบัณฑิตศึกษา จึงควรเร่งปรับปรุงห้องสมุดให้มีหนังสือและวารสารอย่างเพียงพอและทันสมัย ควรจัดบริการที่อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการทำวิจัยของนิสิต เช่น อุปกรณ์และเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนี้ควรจัดห้องพักให้นิสิตเพื่อพบปะและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งอาจจะจัดในลักษณะเป็นห้องพักนิสิตรวม หรือเป็นห้องพักประจำในแต่ละวิชาเอก

๔. ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต จากการศึกษาพบว่า นิสิตมีความเห็นอยู่ระดับปานกลาง แต่จากผลสรุปความคิดเห็นของนิสิตในแบบสอบถามปลายเปิด นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าอาจารย์ไม่ค่อยมีเวลาสำหรับให้คำปรึกษาแนะนำ โดยเฉพาะการปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ต้องมีการะการสอนมาก หรือบางท่านมีภารกิจในด้านอื่น ๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้มหาวิทยาลัยควรกำหนดภาระการสอนและการปฏิบัติงานของอาจารย์ให้เหมาะสม เช่น อาจารย์ที่ต้องรับปรึกษาวิทยานิพนธ์ไม่ควรมีการะการสอนหรืองานในหน้าที่อื่นมากเกินไป หรือมหาวิทยาลัยอาจจะออกระเบียบเกี่ยวกับการให้คำตอบแทนสำหรับอาจารย์ที่รับเป็นกรรมการปรึกษาวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้เพราะงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นงานหนัก และต้องผูกพันเป็นเวลานาน จึงทำให้อาจารย์บางท่านไม่เต็มใจรับภาระดังกล่าว

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

ควรศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์และผู้บริหารที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์และสาขาวิชาอื่น ๆ หรือศึกษาเปรียบเทียบความคาดหวังของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษาก่อนเข้าศึกษา และภายหลังจากเข้าศึกษาแล้ว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กานดา ณ ถลาง "บัณฑิตศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" วารสารรวมคำแหง ๖(๓) :

๓๑-๖๒, กรกฎาคม ๒๕๒๒

รายงานการสัมมนาของสมาคมสถาบันอุดมศึกษาแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ม.ป.ป., ๘ หน้า อัดสำเนา

"สภาพปัจจุบัน ความต้องการ และปัญหาที่เกี่ยวกับบัณฑิตศึกษาในสถาบันต่าง ๆ"

วารสารรวมคำแหง ๖(๓) : ๖๓-๑๐๖, กรกฎาคม ๒๕๒๒

นัยนา อ่างสันติกุล การวิเคราะห์องค์ประกอบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย วิทยานิพนธ์

ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๒, ๙๔ หน้า

ประกอบ कुमारิกซ์ "สภาพปัจจุบัน ความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับบัณฑิตศึกษาในสถาบันต่าง ๆ"

วารสารรวมคำแหง ๖(๓) : ๖๖-๖๙, กรกฎาคม ๒๕๒๒

ประกาศน์ อวยชัย "ก้ากล่าวเปิดสัมมนาบัณฑิตศึกษา" วารสารรวมคำแหง ๖(๓) : ๓-๖,

กรกฎาคม ๒๕๒๒

ประกาศศรี สุฉันทบุตร สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรวมคำแหงในทัศนะของนักศึกษา วิทยานิพนธ์

กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๒, ๙๗ หน้า

มหาวิทยาลัยรวมคำแหง สัมมนาบัณฑิตศึกษา ๒๕๒๒, ๓๒๖ หน้า

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก รายงานสัมมนาเรื่องภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทย

มุ่งหวัง ๒๕๑๗, ๒๑๒ หน้า อัดสำเนา

ระวี ภาวิไล "บรรยากาศทางวิชาการในมหาวิทยาลัย" วารสารคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ

๗ : ๔-๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๔

วัลลภา ศุนาลัย "นิสิตนักศึกษา" เอกสารประกอบการพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา

ม.ป.ป., ๑๓๑ หน้า อัดสำเนา

วิจิตร ศรีสอาน "ลักษณะทั่วไป แนวคิด และโครงสร้างในการจัดบัณฑิตศึกษา" วารสาร

รวมคำแหง ๖(๓) : ๑๔-๓๐ กรกฎาคม ๒๕๒๒

วิจิตร สิ้นสิริ "การศึกษาของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย" วารสารอุดมศึกษา มศว. ประสานมิตร
๒๕๒๑, ๔๔ หน้า ชัดลำเนา

_____ "นิสิตและภาวะแวดล้อม" เอกสารประกอบการสอนวิชาอุดม ๕๖๐ ม.ป.ป.,
๔ หน้า

วิไลวรรณ พิทยานุวัฒน์ และ สมหวัง พิทยานุวัฒน์ "วิธีประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย"
วารสารครูศาสตร์ ๔: ๒๑-๓๔, พฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๑๔

สถิตย์ นิยมญาติ "สภาพปัจจุบัน ความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับบัณฑิตศึกษาในสถาบันต่าง ๆ"
วารสารรามคำแหง ๖(๓): ๒๔๒-๒๔๑, กรกฎาคม ๒๕๒๒

สุประดิษฐ์ บุณนาค "สภาพปัจจุบัน ความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับบัณฑิตศึกษา" วารสาร
รามคำแหง ๖(๓): ๔๖, กรกฎาคม ๒๕๒๒

อรรถพ คุณพันธ์ การสร้างแบบสำรวจจำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย วิทยานิพนธ์
ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๑, ๔๓ หน้า

อุบล เรียงสุวรรณ "บัณฑิตศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" วารสารรามคำแหง ๖(๓):
๓๔-๓๖, กรกฎาคม ๒๕๒๒

Astin, Alexander W. The College Environment. American Council on
Education, 1968. 187 p.

Baird, Leonard L. "The Theoretical Approaches to the College
Environment," The Journal of College Student Personnel. 19(4) :
309-313, July, 1978.

Benn, Gerald Chester. "A Comparison of the Ideal and Real College
Environment as Perceived by Entering Freshmen in an Oklahoma State
University," Dissertation Abstracts. 36(11) : 7228-A, May, 1976.
4026

Blackburn, Robert and Arthur Chickering. The Undergraduate. Unpublished
Manuscript. 1970. 160 p.

Daniels, Joseph. "Perceptions and How They Compare within an
Environment among University Students," Dissertation Abstracts.
36(8) : 5142-A, February, 1976.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education.
McGraw-Hill Book Company, New York, 1971, 492 p.

- Guilliams, Donald Lee. "Environmental Perceptions of Upperclassmen, Admissions Staff, Faculty, and Entering Freshmen at Columbia College," Dissertation Abstracts. 36(1) : 142-A, July, 1975.
- ✓ Guth, James Earl. "Junior College Transfer Students' Perceptions of the Academic Environment of Their Former Junior College and Auburn University," Dissertation Abstracts. 35(6) : 3424-A, December, 1974.
- ✓ Jaime, Mendez Gellor. "Student Perceptions of Campus Environment," Dissertation Abstracts. 32(12) : 6758-A, June, 1972.
- ✓ Layman, Barbara Jean. "Perceptions of College Environment at Oklahoma State University by Incoming Freshmen Students," Dissertation Abstracts. 36(11) : 7210-A, May, 1976.
- Mack, Garner Shirley. "A Study of Institutional Image Analysis of Perception of Sub-Population in College Environment," Dissertation Abstracts. 7(9) : 4308-A, 1972.
- Magaret, Parker Strafford. "Freshmen Expectation and Socialization in the College Environment," Dissertation Abstracts. 9(11) : 4434-A, 1975.
- ✓ McClelland, David C. and David G. Winter. Motivating Economic Achievement. New York, the Free Press, 1971. 415 p. *
- ✓ McCoy, William Bruce. "A Study of the Environmental Perceptions of Underclassmen, Upperclassmen and Faculty at the University of Nebraska at Omaha, a Commuter Campus," Dissertation Abstracts. 38(5) : 2592-A, November, 1977.
- ✓ Pace, C.R. "College and University Environment Scales," Technical Manual. 2nd ed. Princeton : Educational Testing Service, 1969, 87 p.
- ✓ Regan, James H., Jr. "An Analysis of Graduate Student Satisfaction with Selected Aspects of the Academic Environment in the School of Humanities, Social Science, and Education at Purdue University," Dissertation Abstracts. 36(10) : 6485-A, April, 1976.
- ✓ Sutterley, Doris Cook and Gloria Ferraro Donnelly. Perspectives in Human Development. Philadelphia : J. B. Lippincott Co., 1973. *

ภาคผนวก

๖

๗

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม เรื่องสภาพแวดล้อมทางวิชาการ
ของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ในทัศนะของนิสิต

แบบสอบถาม

สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ของบัณฑิตศึกษาศาสตราจารย์ ในทัศนะของนิสิต

เรียนนิสิตปริญญาโททุกท่าน

แบบสอบถามที่ข้าพเจ้าส่งถึงท่านนี้ เพื่อต้องการทราบ
ความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการ
ของบัณฑิตศึกษาศาสตราจารย์ เพื่อนำไปใช้เป็น
ข้อมูลสำหรับการวิจัยของข้าพเจ้า เรื่อง "สภาพแวดล้อม
ทางวิชาการของบัณฑิตศึกษาศาสตราจารย์ในทัศนะ
ของนิสิต"

ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านโปรดช่วยตอบ
แบบสอบถามฉบับนี้ หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือ
เป็นอย่างดี และขอขอบคุณท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ณ กรุง พนมมุล นิสิตปริญญาโทวิชาเอกการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

วิธีตอบแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งมีทั้งหมด 51 ข้อ แต่ละข้อจะมีข้อความให้ท่านพิจารณาและมีช่องทางขวามือสำหรับให้ท่านเขียนเครื่องหมาย (✓) ในการเขียนเครื่องหมายขอให้เขียนเครื่องหมายลงในช่องที่สอดคล้องกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของตัวท่านเองให้มากที่สุด

1	2	3/	4	5
---	---	----	---	---

○○○
สำหรับ
ผู้วิเศษ

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

22

សំអាត
ជួរឯករាជ្យ

[illegible]

สภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษาศาสาศึกษาศาสตร์	น้อย ที่สุด 1	น้อย 2	ปาน กลาง 3	มาก 4	มาก ที่สุด 5	สำหรับ ผู้วิสัยกรอ
41. ✓ สิ่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตจัดบริการทางวิชาการต่อสังคม	1	2	3	4	5	☐
42. ✓ สิ่งเสริมและสนับสนุนในการจัดนิทรรศการต่าง ๆ	1	2	3	4	5	☐
43. ✓ อำนวยความสะดวกในการศึกษาทำงานนอกสถานที่	1	2	3	4	5	☐
44. ✓ ตารางเรียนเชื้ออำนวยความสะดวกให้นิสิตสามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ	1	2	3	4	5	☐
45. ✓ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมทางวิชาการมีความเหมาะสม	1	2	3	4	5	☐
46. นิสิตได้รับความสะดวกในการติดต่อเรื่องต่าง ๆ จากบัณฑิตวิทยาลัย	1	2	3	4	5	☐
ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิต						
47. ✓ เปิดโอกาสให้นิสิตร่วมปฏิบัติงานทางวิชาการต่าง ๆ	1	2	3	4	5	☐
48. ✓ กระตุ้นให้นิสิตเขียนบทความทางวิชาการ	1	2	3	4	5	☐
49. ✓ เมื่อนิสิตมีปัญหาทางด้านวิชาการสามารถขอคำปรึกษาจากอาจารย์ได้ตลอดเวลา	1	2	3	4	5	☐
50. อินตี่จะให้คำปรึกษาแก่นิสิตเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์	1	2	3	4	5	☐
51. ✓ ติดตามและซักถามความก้าวหน้าในงานที่มอบหมายให้ทำ	1	2	3	4	5	☐

ตอนที่ 3

โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษาศาสาศึกษาศาสตร์ตามที่ท่านเห็นสมควร

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

ภาคผนวก ข

คะแนนเฉลี่ยแสดงทักษะของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัย
ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์

ตาราง ๒๓ แสดงคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อของแบบสอบถามสภาพแวดล้อมทางวิชาการของ
บัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ในทัศนะของนิสิตแต่ละมหาวิทยาลัย

ข้อ	มศว.		มก.		มศก.		จุฬา	
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
๑	๓.๒๗๑	๑.๐๓๗	๓.๔๑๒	๐.๘๗๔	๓.๓๖๖	๐.๔๘๘	๓.๔๕๘	๐.๘๖๖
๒	๓.๐๖๖	๐.๘๕๕	๓.๔๒๗	๐.๗๓๓	๓.๑๒๒	๐.๓๓๑	๓.๔๑๓	๐.๗๘๑
๓	๓.๓๖๑	๐.๙๑๕	๓.๓๘๔	๐.๘๕๓	๓.๒๒๐	๐.๔๑๔	๓.๔๘๗	๐.๘๔๔
๔	๒.๗๘๕	๐.๙๔๖	๒.๙๗๓	๐.๘๘๐	๒.๗๓๒	๐.๕๕๔	๓.๓๘๕	๐.๙๒๕
๕	๒.๗๘๕	๑.๐๙๔	๓.๑๙๖	๐.๘๔๖	๓.๑๒๒	๐.๕๑๐	๓.๔๓๔	๐.๗๖๗
๖	๒.๙๔๑	๐.๘๓๑	๓.๒๘๔	๐.๘๒๕	๓.๐๒๔	๐.๒๗๓	๓.๒๙๕	๐.๗๕๕
๗	๓.๒๗๑	๐.๘๙๗	๓.๓๘๕	๐.๙๐๐	๓.๐๔๔	๐.๓๑๒	๓.๕๖๑	๐.๘๑๒
๘	๓.๒๒๒	๐.๙๔๐	๓.๔๓๒	๐.๘๙๐	๒.๙๐๒	๐.๓๐๐	๓.๔๐๑	๐.๙๓๐
๙	๒.๘๓๐	๑.๐๓๐	๒.๙๒๖	๐.๘๖๖	๒.๔๑๕	๐.๔๙๔	๓.๑๔๗	๐.๙๒๐
๑๐	๒.๙๑๐	๐.๘๕๔	๓.๒๗๗	๐.๘๒๓	๒.๙๒๗	๐.๓๔๖	๓.๒๖๐	๐.๘๔๔
๑๑	๒.๙๖๕	๑.๐๘๘	๓.๑๑๕	๐.๗๗๘	๒.๙๒๗	๐.๕๑๔	๓.๒๒๔	๐.๗๖๖
๑๒	๒.๙๖๕	๐.๙๒๕	๓.๒๘๔	๐.๘๙๖	๒.๘๗๘	๐.๔๐๐	๓.๔๕๕	๐.๘๘๘
๑๓	๓.๑๓๒	๐.๙๐๕	๓.๔๖๖	๐.๘๐๓	๓.๐๐๐	๐.๒๒๔	๓.๕๑๓	๐.๘๒๔
๑๔	๓.๒๘๘	๐.๘๗๐	๓.๓๑๑	๐.๘๗๔	๓.๐๐๐	๐.๓๑๖	๓.๓๑๔	๐.๘๖๖
๑๕	๓.๖๘๔	๐.๘๐๑	๓.๘๑๘	๐.๖๙๐	๒.๙๗๖	๐.๓๕๓	๓.๙๒๐	๐.๗๑๕
๑๖	๒.๗๔๓	๐.๘๘๓	๓.๑๐๑	๐.๗๔๗	๒.๘๗๘	๐.๔๐๐	๓.๑๘๖	๐.๘๔๓
๑๗	๓.๐๒๔	๐.๘๑๑	๓.๓๐๔	๐.๗๗๐	๒.๘๕๔	๐.๕๗๘	๓.๓๒๗	๐.๗๑๐
๑๘	๒.๔๕๘	๐.๘๘๒	๒.๘๗๒	๐.๘๗๕	๒.๗๕๖	๐.๔๓๕	๒.๙๑๐	๐.๗๘๔
๑๙	๒.๕๘๐	๐.๘๗๖	๒.๘๒๒	๐.๘๗๔	๓.๑๗๑	๐.๗๐๔	๓.๑๑๕	๐.๘๑๘

ตาราง ๒๓ (ต่อ)

ข้อ	มทว.		มก.		มศก.		จุฬา	
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
๒๐	๓.๓๒๖	๑.๐๐๑	๓.๔๔๔	๐.๔๐๖	๓.๑๒๒	๐.๗๑๔	๓.๔๑๖	๐.๔๓๕
๒๑	๒.๕๒๘	๑.๐๕๖	๓.๐๕๔	๐.๘๔๔	๔.๒๖๘	๐.๕๐๑	๒.๔๘๑	๐.๔๖๒
๒๒	๓.๓๐๒	๐.๔๗๕	๓.๖๔๖	๐.๘๔๓	๔.๒๒๐	๐.๕๒๕	๓.๗๓๔	๐.๘๒๔
๒๓	๓.๑๗๗	๐.๔๖๓	๓.๔๖๖	๐.๘๖๘	๔.๑๗๑	๐.๔๔๕	๓.๕๒๒	๐.๘๒๕
๒๔	๓.๒๕๗	๑.๐๖๔	๓.๖๗๖	๐.๔๔๘	๔.๒๔๔	๐.๖๒๔	๓.๗๕๖	๐.๘๓๖
๒๕	๒.๖๔๖	๐.๔๕๔	๒.๔๐๕	๐.๔๖๔	๒.๕๓๗	๐.๕๐๕	๓.๑๐๖	๐.๗๘๕
๒๖	๒.๘๗๕	๑.๐๒๒	๓.๑๒๒	๑.๐๒๓	๓.๔๖๓	๐.๗๑๑	๓.๒๔๔	๐.๘๔๒
๒๗	๒.๔๐๓	๐.๘๘๒	๓.๑๒๒	๐.๔๒๕	๒.๔๕๑	๐.๒๑๘	๓.๑๔๒	๐.๗๔๔
๒๘	๒.๔๗๗	๐.๘๗๗	๒.๔๗๓	๐.๘๐๘	๒.๕๑๒	๐.๕๐๖	๓.๓๑๑	๐.๘๕๐
๒๙	๒.๕๕๘	๑.๐๕๒	๒.๗๕๐	๑.๐๐๓	๓.๐๕๔	๐.๓๑๒	๓.๓๔๔	๐.๘๘๔
๓๐	๓.๑๐๑	๐.๔๔๑	๑.๘๕๑	๑.๐๕๒	๓.๓๔๐	๐.๕๘๖	๓.๘๖๔	๐.๘๗๘
๓๑	๒.๖๘๑	๑.๐๔๖	๒.๐๕๔	๐.๘๘๗	๒.๕๖๑	๐.๕๕๐	๒.๕๗๗	๐.๔๗๖
๓๒	๒.๔๑๓	๑.๐๓๔	๒.๗๕๐	๐.๔๐๓	๒.๖๘๓	๐.๕๒๑	๒.๗๕๐	๐.๔๖๖
๓๓	๒.๖๔๑	๑.๐๕๘	๓.๐๖๘	๐.๔๒๓	๓.๐๒๔	๐.๔๑๘	๓.๒๓๑	๐.๘๕๕
๓๔	๒.๖๔๑	๑.๐๕๘	๓.๐๖๘	๐.๔๒๓	๓.๐๒๔	๐.๔๑๘	๓.๒๓๑	๐.๘๕๕
๓๕	๒.๕๖๖	๑.๐๓๐	๒.๔๔๓	๐.๔๒๒	๔.๐๐๐	๐.๗๗๕	๓.๑๓๑	๐.๔๒๑
๓๖	๒.๐๗๓	๐.๔๒๕	๒.๓๗๘	๑.๐๓๓	๒.๕๑๒	๐.๕๔๗	๒.๘๗๕	๐.๔๔๔
๓๗	๑.๖๒๕	๐.๗๖๘	๑.๖๘๒	๐.๘๒๕	๑.๖๕๔	๐.๖๖๗	๒.๒๔๒	๐.๔๘๖
๓๘	๑.๔๔๐	๐.๘๘๕	๒.๑๒๒	๐.๘๔๕	๒.๑๒๒	๐.๔๐๐	๒.๕๓๒	๐.๘๗๑
๓๙	๒.๒๘๘	๐.๔๕๔	๑.๔๘๖	๐.๘๖๕	๒.๐๗๓	๐.๒๖๔	๓.๐๕๔	๐.๘๔๗

ตาราง ๒๓ (ต่อ)

ข้อ	มศว.		มก.		มคก.		จุฬา	
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
๔๐	๑.๔๓๗	๐.๔๖๑	๒.๓๖๕	๑.๐๓๑	๓.๗๘๐	๐.๗๒๕	๒.๔๗๑	๑.๐๔๔
๔๑	๒.๑๕๖	๐.๘๗๔	๒.๑๖๒	๐.๘๘๔	๒.๔๗๖	๐.๓๕๓	๒.๘๗๕	๐.๔๘๔
๔๒	๒.๑๕๖	๐.๘๗๔	๒.๑๖๒	๐.๘๘๔	๒.๔๗๖	๐.๓๕๓	๒.๘๗๕	๐.๔๘๔
๔๓	๒.๔๗๔	๐.๔๔๘	๒.๕๖๘	๐.๔๖๓	๓.๘๐๕	๐.๕๑๑	๓.๐๔๖	๐.๘๔๔
๔๔	๒.๕๖๒	๐.๔๖๒	๒.๗๗๐	๐.๔๗๗	๓.๑๒๒	๐.๓๓๑	๓.๑๐๔	๐.๘๓๘
๔๕	๒.๒๔๗	๐.๘๓๘	๒.๔๕๔	๐.๗๗๗	๒.๘๒๔	๐.๔๔๕	๒.๔๓๓	๐.๗๖๐
๔๖	๒.๓๖๑	๐.๔๑๑	๒.๕๐๐	๐.๔๔๔	๒.๕๖๑	๐.๕๕๐	๓.๑๐๖	๐.๔๔๕
๔๗	๒.๓๖๑	๐.๔๑๑	๒.๕๐๐	๐.๔๔๔	๒.๕๖๑	๐.๕๕๐	๓.๑๐๖	๐.๔๔๕
๔๘	๒.๐๓๕	๐.๘๔๕	๒.๑๘๔	๐.๔๘๕	๒.๔๑๕	๐.๕๕๗	๒.๖๔๔	๑.๐๒๓
๔๙	๒.๘๘๕	๑.๑๑๓	๓.๓๒๔	๑.๐๑๘	๔.๐๗๓	๐.๗๘๗	๓.๔๖๒	๑.๐๓๖
๕๐	๓.๐๐๓	๑.๐๐๐	๓.๖๔๖	๐.๘๗๐	๔.๒๒๐	๐.๖๔๐	๓.๗๔๔	๐.๘๒๔
๕๑	๒.๗๓๖	๐.๔๕๔	๓.๒๕๐	๐.๘๔๕	๔.๐๔๔	๐.๕๕๕	๓.๓๖๕	๐.๘๔๐